VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 131 — Vol. XLV vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, lokak. 28 p. — Saturday, Oct. 28, 1961

Rajaprovokatiot vaarantavat rauhaa -- SDT

Paljain pistimin varustetut jenkkisotilaat "saattaneet" miehiään Itä-Berliinin puolelle

Vastauksena Yhdysvaltain asevoimien rajanylitysprovokatioihin Berliinissä, neuvostoliittolaisia tankkeja ja muita asevoimia sijoitettiin torstaina ko. rajanylityspaikalle Itä-Berliinin alueella.

Perjantaiaamuna tiedoitettiin, että Yhdysvaltain toimesta on Länsi-Berliinin puolelle sijoitettu rajanylityspaikalle Friedrichstrassen portin lähettyvillä tankkitorjuntatykke ä.

Yhdysvaltain rajaprovokatiot alkoivat jo keskiviikkona. Niinpä yhdysvaltalaiset asevoimat menivät toistamiseen torstaina rajan yli saattaakseen ylimielisesti itä-saksalaisia rajavartijoita uhmanneen siviilipukuisen miehensä rajan yli Itä-Berliinin puolelle. Torstainen pääselkkaus sai alkunsa siitä kun eräs siviilipukuinen amerikkalainen, jonka autossa oli Yhdysvaltain armeijan numerolaatat, yritti mennä rajan yli ja itäsaksalaiset poliisit estivät sen kun mies kieltäytyi näyttämästä henkilöllisyystodistustaan.

Kolme yhdysvaltalaista jeep-autoa, joissa oli yhdysvaltalaisia sotilaspoliiseja pistimet paljaina, tuli edellämainitun amerikkalaisen kanssa uudelleen rajanylityspaikalle ja itäsaksalaiset poliisit antoivat Yhdysvaltain sotilaspatrullin mennä rajan yli.

Saatettuaan ko. auton rajan yli, yhdysvaltalaiset sotilaspoliisit palasivat takaisin Länsi-Berliinin puolelle ja selkkauksen aiheuttanut amerikkalaisauto ajeli yksinään Itä-Berliinin alueella. Itä-Saksan poliisi pidätti auton sen yrittäessä palata takaisin Länsi-Berliiniin. Yhdysvaltalaiset jeep-autot saattoivat sen jälleen rajan yli.

Tämän jälkeen sulkivat itäsaksalaiset poliisit rajaportin väliaikaisesti "siksi kunnes tämä hölynpöly päättyy", kuten he sanoivat.

Reuterin torstaisessa uutistiedossa kerrottiin neuvostoliittolaisten tankkien tulleen jeep-autojen jälessä mainitulle rajanylityspaikalle ja että tankkien miehistö oli Neuvostoliiton armeijan univormuissa.

Torstaina tarkoituksellisesti järjestetyn rajaselkkauksen jälkeen:

— Saksan demokraattinen tasavalta esitti vaatimuksen, että Yhdysvaltain tulee viivyttelemättä lopettaa asevoimiensa tunkeutuminen Itä-Berliiniin selittäen, että tällaiset provokatiot uhkaavat maailman rauhaa. Itä-Saksan nootti lähetettiin Yhdysvalloille Tshekkoslovakian välityksellä.

— Länsi-Berliinistä lähetetyssä Tassin uutistiedossa leimattiin Yhdysvaltain järjestämät rajaselkkaukset provokatioiksi.

— Valtiodepartmentti tiedoitti Washingtonissa, että Yhdysvaltain suurlähettiläs Llewellyn Thompsonille on annettu määräys esittää Moskovassa protesti siitä, että Itä-Saksa sekaantuu liittolaisten virkailijain liikuntaan Itä-Berliinissä.

Ennen neuvostoliittolaisten asevoimien ilmaantumista rajanylityspaikalle Neuvostoliiton lähetystöstä sanottiin, että Yhdysvaltain asevoimien toimenpiteisiin tulee konkreettinen vastaus.

Länsipiireistä on annettu ymmärtää, että amerikkalaisten tarkoituksena on järjestää edelleen näitä "mielenosoituksia" korostaakseen liittolaisten oikeutta liikkua Itä-Berliinissä näyttämättä henkilöllisyystodistuksiaan Itä-Saksan poliisiviranomaisille. Amerikkalaiset sanovat olevansa valmiita näyttämään henkilöllisyystodistuksensa Neuvostoliiton poliisiviranomaisille.

Brittiläiset viranomaiset näyttävät tavallisesti Itä-Saksan poliiseille henkilöllisyystodistuksensa ja ajavat esteettömästi kontrollipaikan ohi. Itäsaksalaiset sanovat, että brittiläiset ovat kohtuudenmukaisia. Ranskalaiset ovat rajanylityskysymyksessä amerikkalaisten militaristien kannalla.

Sotaisista revanshisuunnitelmistaan tunnetut Länsi-Saksan viranomaiset ovat luvanneet "varauksettoman tukensa" Yhdysvaltain asevoimille tässä jupakassa.

Robartsista pääministeri piakkoin

Toronto. — Ontarion pääministeri Leslie Frost ilmoitti torstaina, että Ontarion konservatiivien tällä viikolla johtajakseen valitsema nykyinen opetusministeri John Robarts ottaa vastaan pääministerin tehtävät 10 päivän tai kahden viikon kuluessa ja että lainlaatijakunnan seuraava istunto kokoontuu marraskuun 22 päivänä.

Frost ilmoitti samalla, että hän tulee säilyttämään edustajapaikkansa lainlaatijakunnassa. "Tulen olemaan kadehdittavassa yksityisen jäsenen asemassa", sanoi hän kieltäytyessään sanomasta josko hän tulisi asettumaan uudelleen ehdokkaaksi lainlaatijakunnan seuraavissa vaaleissa.

Pääministerin virkaan pian astuva Robarts ei niinkään antanut minkäänlaista varmuutta sanomalehtimiehille siitä koska seuraavat vaalit tultaisiin pitämään, vaan tyytyi sanomaan, että siihen kulunee vielä jonkun aikaa.

Pikettilinjaa hajoittavia poliiseja ei saanut valokuvata

Preston, Ont. — Poliisit yrittivät tällä viikolla estää sanomalehtien valokuvaajia ottamasta kuvia lakonalaisen Canadian Office and Furniture-yhtiön laitoksen läheisyydessä.

Eräskin valokuvaaja määrättiin siirtymään pois valokuvauskoneineen kun poliisit oli tuotu paikalle hajoittamaan lakkolaisten tehtaan portille järjestämää pikettilinjaa.

Valokuvaaja kieltäytyi noudattamasta määräystä.

Poliisikersantti Frank Hewer sanoi hänelle myöhemmin, ettei sallita sellaisten kuvien julkaisemista, joissa esiintyy poliise a.

"Teidän ei sallita ottaa kuvia minusta eikä minun miehistäni silloin kun hajoitamme pikettilinjaa", sanoi kersantti.

Työläiset ryhtyivät lakkoon kuusi viikkoa sitten kun yhtiö kieltäytyi uusimasta viimevuotista työehtosopimusta.

Gillisilta pyöreä päätösponsiehdotus toryjen kokouksessa

Toronto. — Täällä pidetyssä torypuolueen kokouksessa, missä ei juuri muuta tehty kuin valittiin puolueen Ontarion jaoston uusi johtaja toimestaan eronneen pääministeri Frostin tilalle, hyväksyttiin kuitenkin M-M union Sudburyn osasto No. 598:n presidentti Don Gillisin päätöslauselmaehdotus Royal York Hotellin lakkoasiasta. Siinä sanotaan:

"Pitäen mielessä äskeisen oikeuspäätöksen aiheuttamaa sekaannusta Royal York lakkotapauksessa, näiden nyt lakossa olevien työläisten asemasta sovittelumenetelmien päättymisen jälkeen, tämä edustajakokous ehdottaa, jotta nykyinen hallitus harkitsee hetikohtaisesti Ontarion työsuhdelakiin sellaisia muutoksia, jotka ovat tarpeellisia tai asianmukaisia selvittääkseen työnantajain ja työläisten oikeuksia sellaisessa tilanteessa."

(Tällä pyöreällä päätöslauselmaehdotuksella viitataan siihen kun Royal York hotellin lakkokysymyksen yhteydessä annettiin oikeuspäätös, jonka mukaan työläisillä ei muka ollut enää työsuhdelain perusteella työsopimuksen turvaa sen vuoksi kun he olivat lainmukaisesti menneet kaikkien sovittelumääritelmien läpi, joiden aikana heidän vanha työehtosopimuksensa luonnollisesti kului umpeen?)

USA miehittää jälleen tukikohdan Ranskassa

Cherbourg. — Yli 2,000 amerikkalaista sotilasta saapui viikko sitten tiistaina meritse Cherbourgiin, Ranskaan.

Yhdysvaltain ilmavoimien Pariisissa oleva edustaja ilmoitti samaan aikaan, että Yhdysvallat aikoo ottaa jälleen käyttöön Itä-Ranskassa sijaitsevan Chaumontin lentotukikohdan.

Humalaisilta kielletty lentokoneisiin pääsy USAssa

Washington. — Liittovaltion ilmailuhallinnon taholta ilmoitettiin tällä viikolla, että yhdysvaltalaisten lentolinjojen on kiellettävä pääsy lentokoneisiin sellaisilta henkilöiltä, jotka näyttävät olevan humalassa. Määräyksen ilmoitetaan astuneen voimaan jo viime lauantaina.

Saman määräyksen mukaan lentolinjo en on ilmoitettava kaikista lentokoneissa tapahtuneista matkustajien aiheuttamista häiriöistä. Sellaiset tiedotukset on annettava enintään viiden päivän kuluessa tapahtumasta.

Nykyisissä säännöissä määrätään, että lentokoneiden ohjaajien ei ole kuljetettava henkilöitä, jotka ovat ilmeisestikin humalassa.

Uusi määräys merkitsee sitä, että myös lentolinjat ovat vastuunalaisia yhtä hyvin kuin lentokoneen ohjaajatkin.

CANADA VOI SEURATA ESIMERKKIÄ

Ottawa. — Canada voi seurata Yhdysvaltain esimerkkiä ja vaatia myös, että lentolinjojen on kiellettävä humalaisilta pääsy lentokoneisiin, vihjasi eräs liittovaltion virkailija tällä viikolla.

Canadassa ei ole tällä kertaa olemassa mitään sääntöä niihin matkustajiin nähden, jotka esiintyvät humalaisena lentokoneisiin pyrkiessään tai jotka aikaansaavat häiriötä lentokoneissa.

Liittovaltion viranomaiset ovat jättäneet tämän ongelman ratkaisemisen kullekin lentolinjalle omakohtaisesti. Eräs hallituksen puhemies sanoi, että Canada voinee seurata Yhdysvaltain esimerkkiä tässä suhteessa, sillä yleisesti kahden maan säännöt näissä asioissa ovat olleet jokseenkin samanlaiset.

Eräs Trans-Canada-lentolinjan puhemies sanoi, että valtion omistama lentolinja on yleensä kieltänyt humalaisilta pääsyn yhtiön lentokoneisiin.

Lentokoneen ohjaaja, eli kapteeni, ja lentoemäntä ovat valtuutettuja valvomaan määräyksen noudattamista.

UUSI DEMOKRAATTINEN PUOLUE VAATII MUUTOSTA TYÖLAKIIN

Ottawa. — Uusi Demokraattinen puolue esitti torstaina osana ohjelmastaan sen, että se tulee työskentelemään kohti muutoksia liittovaltion ja maakuntien työsuhdelaeissa erikoisestikin mikäli laissa kosketellaan kysymystä työläisten oikeudesta lakkoutua.

Sanomalehdille antamassaan lausunnossa uuden puolueen virkailijat ilmoittivat, että UDP yhtyy niihin laajoihin kansanjoukkoihin, jotka tuomitsevat erään torontolaisen tuomarin antaman päätöksen Royal York-hotellin lakkolaisten jutussa, jossa tuomiossa sanotaan, että hotellin johdolla oli täysi oikeus erottaa palveluksestaan sen lakossa olevat työläiset.

"Tarvitaan lainlaadintaa sellaisten päätöksien tekemiseksi mahdottomaksi."

Puolueen taholta kehoitettiin, että työväen oikeuksia koskevassa lainlaadinnassa tulisi säätää jotta työsuhdelain loukkaamistapaukset tulisi käsitellä kokeneissa työväenasioita tuntevissa tribunaaleissa.

Sen lisäksi, että työsuhdelaissa tulisi taata työläisten oikeus lakkoutua, puolueen johtajat olivat sitä mieltä, että sillä lailla tulisi taata myös työläisten vanhemmuusoikeudet, eläkkeet, palkalliset lomat ja muut nykyaikaisessa teollisuudessa saavutetut edut.

"Työsuhdelaissa tulisi säätää, että työnantajain on otettava takaisin töihin lakkoutuneet työläiset aiheuttamatta heille mitään etujen menetyksiä niin pian kuin laillinen lakko on päättynyt."

"Miksi ostaa lannoitusaineita", sanoo T. W. Robson, North Surreysta, B.C., "kun niitä saa ilmaiseksi rannalta?" Yllä Robsonit keräämässä meren tuomia jätteitä, joiden asiantuntijat sanovat olevan parhainta lannoitusainetta.

Ontarion Hydron työläiset odottavat sovittelulautakunnan ehdotuksia

Toronto. — Milteipä ensimmäisenä pulmana juuri konservatiivien ohtajaksi Ontariossa valitun John Robartsin eteen tulee ehkä silloin kun hänet nimitetään maakunnan pääministeriksi, erimielisyydet Ontarion sähkövoimakomission työläisten ja maakunnan omistamaa sähkövoimaverkostoa johtavan komission välillä.

Ontario Hydro (sähkövoimakomissio) ja sen 9,000 työläistä, jotka ovat National Union of Public Service Employeesin jäseniä, odottavat tällä hetkellä sovittelulautakunnan ehdotuksia. Sovittelulautakunnan puheenohtajana toimii tuomari R. W. Reville Brantfordista, Hydron nimittämänä jäsenenä on J. C. Adams ja työläisiä edustavan union nimittämänä Harry Waisglass.

Riita työnantajan ja työläisten välillä on kriitillisempi mitä näiden välillä on ollut sen jälkeen kun v. 1958, jolloin sopimukseen uudesta työehtosopimuksesta päästiin vasta sen jälkeen kun työläiset olivat äänestäneet lakkoon ryhtymisen puolesta ja työministeri Charles Daley sekaantui asiaan.

Hydro on asettunut ehdottomasti kielteiselle kannalle palkankorotuksiin nähden väittäen, että kaikki mahdolliset palkankorotukset siirrettäisiin teollisuuslaitoksien omistajain kannettavaksi tyrehdyttäen siten jossain määrin teollisuuden kehittymistä maakunnassa.

Työläiset vaativat 6 prosentin palkankorotusta a Hydron täydellisesti maksamaa terveyshuoltoa.

Komissio on esittänyt väitteenään palkankorotuksen vastustamisen tukemiseksi, että työläisten vaatima palkankorotus ja muut vaatimukset merkitsisivät sille $6,700,000 lisämenoja vuodessa.

Unio puolustaa kantaansa sillä väitteellä, ettei missään tapauksessa tulisi avustaa sähkövoimaa käyttävän teollisuuden omistajia Hydron työläisten palkkojen kustannuksella, maksamalla heille pienempää palkkaa kuin he ovat ansainneet.

Hydro väittää edelleen, että taloudelliset suhteet Canadassa ja Ontariossa eivät oikeuta vaatimusta korkeammista palkoista ja paremmista reunaeduista kuin nykyään vallitsevat.

Niin union kuin Hydronkin taholta on esitetty lukuisia tilastoja, joilla kumpikin puoli yrittää oikeuttaa kantansa ja kannanottonsa.

Hydro väittää, että sen ammattitaitoisille työläisille maksetaan nykyään keskimäärin 15.4 senttiä enemmän tunnilta kuin heidän 54 johtavan canadalaisen laitoksen työläisille.

Union taholta kielletään vertauksen paikkansapitävyys ja sanotaan, että 20 Hydron mainitsemasta 54 laitoksesta on allekirjoittanut tämän vuoden kuluessa uudet työehtosopimukset työläisten kanssa myöntäen heille keskimäärin 8 senttiä enemmän tunnilta.

Union taholta myönnetään, että Hydron työläisille maksetaan parempaa palkkaa kuin maksetaan joidenkin teollisuuksien työläisille, mutta sanotaan kuitenkin, että se on oikeutettua.

Hydron esityksessä sovittelulautakunnalle sanotaan, että Ontarion teollisuustyöläisille maksettiin maan keskimäärää enemmän liskuussa 1961 keskimäärin $1.93 tunnilta ja että samassa kuussa Hydron tuntipalkalla työssä oleville maksettiin $2.59 tunnilta.

Kiinassa syntynyt kaunotar julistettiin miss Australiaksi

Melbourne. — Missikilpailujen virkailijat julistivat täällä tällä viikolla tämän vuoden miss Australiaksi 20-vuotiaan Tania Verstakin, joka on syntynyt Kiinassa venäläisistä vanhemmista.

VIIME TIEDOT

United Nations. — YKn yleiskokouksessa päätettiin torstaina toimittaa tutkimus tilanteisiin ja tapahtumiin, jotka liittyvät YKn yleissihteerin kuolemaan lento-onnettomuudessa Afrikassa viime syyskuun 13 päivänä.

Ankara. — Kenraali Gemel Gursel valittiin torstaina Turkin presidentiksi. Turkki on ollut sotilasvallanalaisena siitä lähtien kun suoritettiin vallankaappaus 17 kuukautta sitten. Uutta hallitusta ei ole vielä muodostettu.

Ottawa. — Puolustustutkimuslautakunnan tiedemiehet ilmoittivat torstaina, että Canada tulee suorittamaan ohjuskokeita jollakin yhdysvaltalaisella ohjusten lähetyskohdilla.

Tokio. — Canadan pääministeri saapui tänne tänään (perjantaina) aloittaakseen viisi päivää kestävän vierailunsa. Hänen lentokoneensa laskeutui lentokentälle klo 7.58 Tokion aikaa.

Quebecin väkijuomapoliisijaostoa tutkittaessa:

Poliisiksi palkatulle puoli palkkaa ja työ pois

Quebec. — Joitakin aikoja sitten hajoitettiin Quebecin väkijuomapoliisijaoston toimintaa tutkittiin edelleen oikeudenkäynnissä täällä tällä viikolla.

Todistajana esiintyi eräskin mies, joka sanoi, että hänet oli palkattu mainitun poliisijaoston salapoliisiksi, mutta hänen ei tarvinnut tehdä yhtään työtä saaden siitä kuitenkin puolet tavanomaisesta salapoliisin palkasta ja hänen puolestaan esitetyistä menokorvauksista.

Conrad Parent, joka poliisijaoston kirjoissa tunnettiin Ubald Parentin nimellä, todisti, että eräs poliisijaoston jäsen antoi hänelle aika-ajoittain rahasummia, joista vastineeksi hän kirjoitti allekirjoituksensa puhtaisiin kuittilomakkeisiin.

Todistaja esiintyi alustavassa kuulustelussa, jossa tutkitaan entisen väkijuomapoliisijaoston johtaja Rosario Lemirea vastaan nostettuja syytöksiä, joissa väitetään häntä viimeksimainitun kavaltaneen yli $500,000 veronmaksajien rahoja.

Maakunnan tilintarkastaja J. A. Vezina todisti, että hän oli kerran lähettänyt edustajansa tutkimaan miten ja mistä syystä oli kuukausittain annettu etukäteen $1,000 poliisijaoston apulaisjohtajalle, edesmenneelle Willie Cotelle.

Tilintarkastajan edustaja sai tietää, että puolet tästä summasta käytettiin tavanomaisesti mr. Coten henkilökohtaisten menojen maksamiseen ja toinen puoli kolmen erikoisen salapoliisin palkkoihin.

Vezina sanoi, että hänen käsityksensä mukaan nämä erikoissalapoliisipalkkiot edustivat ilmiantajille annettuja rahasummia.

Parent, joka sanoi, että hän oli Willie Coten velipuoli, tunnusti omaksi käsialakseen allekirjoitukset $5,000:iin nousevissa korvausvaatimuksissa, jotka oli esitetty hänen puolestaan vv. 1952 ja 1956 välisenä aikana, mutta sanoi, että hän oli saanut vain puolet siitä summasta. Salapoliisipalkkioita maksettiin mainitun ajan kuluessa yhteensä $28,000.

Jacques Blouin, joka erosi väkijuomapoliisijaoston tilinpitäjän toimesta v. 1956, sanoi jotta hän oli ryytänyt edesmenneeltä Willie Cotelta tietoja salapoliisipalvelusta, mutta ei ollut saanut minkäänlaista valaistusta.

Todistaja sanoi myös, että v. 1955 hän kieltäytyi hyväksymästä joitakin korvausvaatimuksia, sillä hän epäili, että oli tapahtumassa epäsäännöllisyyksiä.

"Kun joku esitti kulunkien korvausvaatimuksen matkalta, joka väitteiden mukaisesti oli suoritettu asianomaisen todellisuudessa ollessa toimistossa, katson sellaisen epäsäännöllisyydeksi", sanoi Blouin.

Hänellä oli syytä myös epäillä sellaistakin, sanoi hän, kun joku vahvisti allekirjoituksellaan palkkashekkinsä Quebecin kaupungissa silloin kun hänen olisi pitänyt olla kulunkikorvausvaatimuksen mukaan jossain matkalla.

"Ajattelin myös sitä, että jos edelleenkin hyväksyn korvausvaatimuksia, minua mahdollisesti voitaisiin syyttää myöhemmin", sanoi Blouin lisäten, että myöhemmin saapui toimistoon kaksi valtion tilintarkastajan edustajaa tutkimaan asioita.

"Tutkimukset eivät kestäneet kauan ja huomasin, että tapahtui myös asiaan sekaantumista", lisäsi todistaja.

Prokuraattorin viraston tilinpitäjä Andre Houde sanoi, että hän oli ilmoittanut epäsäännöllisyyksistä pääministeri Maurice Duplessisille, joka oli samalla maakunnan prokuraattori. Ennen tätä Blouin oli kutsuttu selostamaan miksi hän ei ollut hyväksynyt kaikkia korvausvaatimuksia.

Kun häneltä kysyttiin josko pääministeri Duplessisin ehdottamasta tutkimuksesta oli mitään käytännöllistä tulosta, Blouin vastasi: Ei.

Ottawa on USAn kontrollissa, sanoi UEWn Harris

Toronto. — United Electrical Workers-union sihteeri-rahastonhoitaja George Harris sanoi täällä union vuosikonferenssissa tällä viikolla, että pääministeri John Diefenbakerin hallitus oli jättänyt lupauksensa Canadan riippumattomuuden vahvistamisesta ja Yhdysvaltain kontrollin vähentämisestä lunastamatta.

"Ei mikään muu teollisuusmaa maailmassa ole siinä määrin toisen maan kontrollissa kuin meidän maamme", sanoi hän. "Yhdysvaltain taloudelliselle kontrollille vetää samalla vertoja myös poliittinen kontrolli", lisäsi Harris.

Hän sanoi, että Canadan hallitus muodostuu yhä enemmän Yhdysvaltain maailmanpolitiikan ilmaukseksi.

Militanttisuudestaan tunnettu UEW erotettiin joitakin vuosia sitten Canadan ammattiyhdistyksien keskusliitosta syytettynä kommunistisuudesta.

Mr. Harris kehoitti puheessaan kaikkia ammattiyhdistyksien jäseniä pyrkimään kohti unioiden saattamista suurimmaksi voimaksi taistelussa rauhan puolesta.

Rautatietyöläiset lakossa Ranskassa

Pariisi. — Pariisilaiset joutuivat matkaamaan töihinsä torstaina miten parhaiden kykenivät omin neuvoinsa.

Hallituksen taholta yritettiin järjestää liikennettä asevoimien kulkuneuvoin, erikoisestikin niille työläisille, jotka asuvat ulkopuolella liikennekeskuksien rautatietyöläisten ryhdyttyä kello 3 aikana aamulla torstaina 24 tunnin lakkoon.

Noin kolmasosa Pariisin maanalaisen rautatien junista oli toiminnassa torstaiaamuna, mutta miltei kaikki niistä 4,000 junasta, jotka saapuvat Pariisiin ja lähtevät Pariisista päivittäin, seisoivat liikkumattomana.

Lentoliikenne Pariisin Orlyn lentokentällä tyrehtyi 95-prosenttisesti Air France- lentolinjan huoltotyöläisten osallistuessa lakkoon parempien palkkojen puolesta.

15 edustajaa NATO-kokoukseen

Ottawa. — Täällä ilmoitettiin torstaina, että 15 henkilöä valitaan Canadan kaikista parlamentissa olevista puolueista edustamaan Canadaa NATO-liiton parlamentaarikkojen kokouksessa Pariisissa ensi kuussa.

Konferenssi, johon odotetaan noin 180 parlamentaarikkoa NATO-maista, kokoontuu marraskuun 12 päivänä. Ennen istuntojen alkamista Canadan edustajisto viettää noin viikon vieraillen Canadan Euroopassa olevia asevoimia tarkastamassa.

Konservatiivien ja liberaalien edustajat tähän joukkoon on jo nimitetty ja on luvattu nimittää CCF-UDPn edustaja myöhemmin.

Farmarien unio luopui ei politiikkaa-kannastaan

Lindsay. — Ontario Farmers Union päätti tällä viikolla pitämänsä edustajakokouksen viimeisessä istunnossa luopua ei politiikkaa-kannastaan. Farmarien unio valitsi itselleen poliittisen toiminnan komitean, ensimmäisen sen 10-vuotisessa historiassa, jonka tehtäväksi jää yrittää vaikuttaa poliittisiin puolueisiin kaikissa maataloutta koskevissa kysymyksissä.

Kun farmarien unio perustettiin sen johtavimmat jäsenet olivat sitä mieltä, että järjestön on pysyteltävä loitolla kaikesta mikä voisi mitenkään vaikuttaa poliittiselta toiminnalta, pitäen sellaista sopimattomana taloudellisia kysymyksiä käsittelevältä järjestöltä ja peläten, että jos se sekaantuisi poliittisiin asioihin jotkut poliittiset puolueet voisivat käyttää sitä 'omien poliittisten tarkoitusperiensä" edistämiseksi.

USAn satelliitin kuparineuloja ei vielä löydetty

Washington. — Yhdysvaltain ilmavoimat eivät olleet vielä torstaina todenneet levisivätkö ne 350 miljoonaa kuparineulaa avaruuteen tarkoitetulla tavalla, joka oli suunniteltu radiosignaaleja takaisin maapallolle kaiuttavaksi vyöhykkeeksi avaruudessa.

Ilmavoimien Lincoln laboratoriosta ilmoitettiin, ettei oltu saatu aiottua tutkalaiteyhteyttä, jolla olisi voitu todeta josko yritys olisi onnistunut.

Saigonin hallitus tehostaa sotatoimiaan

Diktaattori Ngo Dinh Diem sanoo, että enemmän pitää vuodattaa verta Etelä-Vietnamissa

Saigon. — Etelä-Vietnamin presidentti Ngo Dinh Diem sanoi torstaina kansalleen, että se ei ole antanut riittävää panosta sotatoimille kommunistikapinallisia vastaan!

Yhdysvaltain presidentti John F. Kennedyn henkilökohtainen edustaja, kenraali Maxwell D. Taylor on aikaisemmin jo selittänyt, että Etelä-Vietnamin hallituksen pitäisi tehostaa sotatoimiaan diktaattori Ngo Dinh Diemin komentoon tyytymättömien etelävietnamilaisten kukistamiseksi.

Vaatien kansalta enemmän uhrauksia, Ngo Dinh Diem sanoi asevoimille annetussa päiväkäskyssä, että asevoimien tulee antaa suurempaa huomiota sosiaalisille ja psykologisille seikoille taistelussa sissijoukkoja vastaan.

Mr. Diem antoi nämä ohjeensa Etelä-Vietnamin kuudentena kansallispäivänä.

Hän puhui seuraavana päivänä sen jälkeen kun Etelä-Vietnamin asioita tutkinut kenraali Taylor lähti pois Saigonista antaen ymmärtää, että Etelä-Vietnamin hallituksen tulisi ponnistella entistä kovemmin sissien kukistamiseksi. Selittämättä neuvojaan sen yksityiskohtaisemmin, kenraali Taylor sanoi sanomalehtimiehille, että Etelä-Vietnamin tulisi mobilisoida kansallisesti kaikki sotilaalliset, poliittiset, taloudelliset ja muut resurssinsa.

Washington. — Presidentti Kennedy sanoi täällä torstaina, että Yhdysvallat on päättänyt jatkaa Ngo Dinh Diemin diktatuurikomennon tukemista ja avustamista maan kansan suojaamiseksi kommunismia vastaan ja paremman elämän saavuttamiseksi talouskasvun perusteella.

Samassa yhteydessä presidentti Kennedy sanoi että hän voi paremmin harkita muita avustustoimenpiteitä kommunismia vastaan sen jälkeen kun hän on saanut kenraali Maxwell D. Taylorin raportin.

UDPn LEWIS NÄKEE TYÖTTÖMYYDEN PYSYVÄNÄ ILMIÖNÄ

Ottawa. — Uuden Demokraattisen Puolueen varapresidentti David Lewis ennusti torstaina, että työttömyys Canadassa tulee talven kuluessa saavuttamaan ainakin samat mittasuhteet kuin viime talvena ja mahdollisesti ylittämäänkin ne.

Mr. Lewis, joka on asettunut uuden puolueen ehdokkaaksi York Southin vaalipiirissä, sanoi valitsijapiiriyhdistyksen perustavassa kokouksessa, että työttömyys tulevana talvena tulee nousemaan ehkä 1,000,000:aan saavuttaen vähintäin 700,000 luvun.

Hän ennusti työttömyyden lisääntymistä siitä huolimatta, että joissakin piireissä ennustetaan vähäistä talouden elpymistä.

"Olemme saavuttaneet taloudessamme sen vaiheen, jolloin tulemme näkemään työttömyyden pysyvänä ja huomattavana ilmiönä, laskien ehkä 300,000—400,000:een kesäisin ja nousten talvisin lähelle 1,000,000:aan — ilman minkäänlaisia tavanomaisia lamakauden merkkejä", sanoi Lewis.

Hän sanoi, että työvoimamäärän ja työn tuottavaisuuden automatisoinnin johdosta lisääntyminen vaativat jotta talouden olisi laajennuttava paljon nopeammassa tahdissa kuin nykyinen suunnitelmaton talousjärjestelmä tekee mahdolliseksi.

"Näyttää ilmeiseltä, että ainoastaan täysin integroitu kansallinen suunnitelmatalous, jonka yhteydessä enemmän liittovaltion apua koulujen ja sairaaloiden rakentamiseksi ja asuntorakennustoiminnan elvyttämiseksi voisi tarjota meille täystyöllisyyden", sanoi hän.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.
Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.
Advertising rates upon application. Translation free of charge.
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. 8.00 6 kk. 4.25 3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa: 1 vk. 9.00 6 kk. 4.80
Suomessa: 1 vk. 9.50 6 kk. 5.25

Länsi-Saksan sukellusvene

Kuinka nopeassa tempossa tapahtuu Länsi-Saksan militaristien uudelleen aseistaminen, siitä saatiin asiallisesti puhuen koko maailmaa hätkäyttänyt esimerkki Kielin uutistiedosta, missä kerrottiin, että vuoden kestäneen rakentamisajan jälkeen laskettiin siellä sukellusvene U1 viime lauantaina vesille.

Tämä on ensimmäinen, muttei suinkaan viimeinen, Länsi-Saksalle rakennettu sukellusvene. Sen kustannukset nousivat uutistietojen mukaan 10 miljoonaan D-markkaan ja sitä sanotaan tämän hetken nykyaikaisimmaksi tavanomaiseksi — ei siis atomikäyttöiseksi — sukellusveneeksi koko maailmassa.

Seuraavan kahden vuoden aikana pitäisi rakennettaman Länsi-Saksan militaristien käytettäväksi 12 sukellusvenettä. Tämän ensimmäisen sukellusveneen rakentaminen tapahtui salassa ja se on saanut osakseen suurta huomiota kautta maailman. U1 on varustettu kahdeksalla torpeedolla.

"U 1 — ensimmäinen ja toisen maailmansodan nimijärjestys on ehkä merkityksellisesti pidetty — on 350 tonnin laiva", huomioi torontolainen Globe and Mail-lehti ja selittää: "Se ei ole atomikäyttöinen, mutta siitä huolimatta se on erittäin tehokas alus . . . nopeutensa ja raskaan aseistuksensa vuoksi."

Kuten tiedetään, liittolaiset sopivat toisen maailmansodan päätyttyä — ja tämä sopimus on vahvistettu juhlallisilla Potsdamin sopimuksen allekirjoituksilla, että Saksan militarismilta riisutaan aseet pysyvästi niin, ettei se voi koskaan enää aloittaa kolmatta maailmansotaa.

Sen jälkeen on kuitenkin mennyt paljon vettä sillan alitse. Länsi-Saksa on nyt Yhdysvaltain jälkeen johtava maa NATO-liitossa? Mainittu torontolaislehti ilmaisee viimeaikaisesta kehityksestä huolestuneisuutensa seuraavasti:

"Teoriassa Länsi-Saksan elvytetyn laivaston tehtävänä on olla yhteistoiminnassa NATO-liiton voimien kanssa Saksan rannikkoalueen, erikoisesti Itämeren puolustamisessa. Mutta jotkut viimeaikaiset laivanrakennukset eivät ilmeisestikään tähtää näin vaatimattomaan rooliin. Sen uudet ns. hävittäjät ovat todellisuudessa kevyitä risteilijöitä, ja niiden aseistukseen tulevat ohjukset, mihin varattanee lopulta ydinlataukset. Uudet sukellusveneet ovat myös hieman liian voimakkaita rutiinimaista patrullitoimintaa varten Itämerellä; ne näyttävät sopeutuvan paremmin avomerien liikenteen vaikeuttamiseen. Kielin ja Hampurin laivatelakoilta on tullut ainakin runko sotalaivastolle, mikä voi toimia itsenäisesti.

"Länsi-Saksan voimien kasvu maalla, merellä ja ilmassa on yksi vähiten mainostettu tekijä nykyisessä kansainvälisessä kriisissä. Sen perusteella voidaan ymmärtää kommunistimaiden päättäväisyys Saksan jaettuna pitämiseksi ja Länsi-Berliinin eristämiseksi. Lännessäkin sukelluslaivojen ilmaantuminen taas merelle nostattaa pakosta aavistuksellisia viluväreitä."

* * *

Meistä tuntuu, vaikka emme voikaan sitä ehkä sitovasti todistaa, että Globe and Mail on oikeassa selittäessään, että Saksan asemahdin myrskyinen kasvu on suurena tekijänä nykyisessä kansainvälisessä kriisitilanteessa. Tosiasia on myös, että yhtä päättävästi kuin Neuvostoliitto vastustaa Itä-Saksan "sulattamista" Länsi-Saksaan, vastustaa myös Ranska ja Britannia kaikkia esityksiä Saksan yhdistämiseksi, sillä vanhat muistot siitä, miten Saksan imperialismi on aikaisemmin aloittanut sotia, ovat todella omiaan nostattamaan "enteellisiä vilunväreitä" niin Pariisissa kuin Lontoossakin.

Mutta vielä suurempaa huolestuneisuutta tunnetaan varman sosialistisissa maissa Länsi-Saksan militarismin uudelleen aseistamisesta, sillä siellä aiheutti Saksan imperialismin hyökkäys toisen maailmansodan aikana kerrassaan kauheita menetyksiä — kymmenien miljoonien ihmisten kuoleman — omaisuusvahingoista puhumattakaan.

Sosialistisissa maissa muistetaan miten toisen maailmansodan edellä aseistettiin Natsi-Saksaa "kommunismivastaiseksi" iskujoukoksi ja pannaan epäilemättä merkille, että Länsi-Saksaa aseistetaan nyt taas samassa hengessä.

"Toinen maailmansota ei ole vielä päättynyt" julisti Länsi-Saksan sotaministeri Strauss äskettäin ja itse vanha kansleri Adenauer säesti sitä sanoen: "Saksa ei antaudu koskaan." Kymmenet natsikenraalit, jotka ovat taas korkeissa asemissa Länsi-Saksan asevoimissa, esittävät tämän tuosta aluevaatimuksia Puolalle ja Tshekkoslovakialle, uumoilevat Itä-Saksan valtaamista ja vaativat jopa Hitlerin aikaisen Saksan rajojen ennalleen palauttamista?

Nyt vaaditaan "tekoja eikä sanoja" sanoi Göbbelsin lailla sotapropagandaa tekevä "sosialidemokraattinen" (?) Länsi-Berliinin pormestari Willy Brandt vaatiessaan "viimeisen riskin" ottamista, eli avointa hyökkäystä Itä-Saksaan. Sotaministeri Strauss ilmoitti puolestaan jo useita kuukausia sitten, että hänen sotavoimansa tulevat huolehtimaan myös "Pohjois-Euroopan puolustuksesta" jolla hän tietenkin tarkoitti sitä, että Pohjois-Suomen polttajat aikovat palata Suomeenkin!

* * *

Kaikilla rauhantahtoisilla canadalaisilla on siis syytä olla huolissaan Länsi-Saksan aseistamisesta.

Mutta huolestuneisuus ei sellaisenaan riitä, sillä jos kostaan, niin nyt on painostettava ennenkaikkea omaa hallitustamme, pääministeri Diefenbakerin hallitusta, vaatimaan kansainvälisellä arenalla rauhansopimuksen allekirjoittamista kummankin Saksan kanssa, Länsi-Berliinin ongelman rauhanomaista ratkaisua ja tosimielessä suoritettavia neuvotteluja yleisen ja täydellisen aseistariisunnan puolesta.

Tässä yhteydessä sietää palauttaa mieleen, että Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton edustajat antoivat muutama viikko sitten yhteisen lausunnon, missä sanotaan, että nämä johtavat maat kannattavat yksimielisesti yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa.

Kysymys ei siis ole enää periaatteellisista erimielisyyksistä, sillä maailman johtavat maat, edustaen sekä kapitalistista että sosialistista maailmanosaa, ovat ainakin periaatteessa päässeet yksimielisyyteen siitä, että tavoitteena täytyy olla yleinen ja täydellinen aseistariisuminen.

Hetken tehtävänä on siis vaatia sitä, että tätä hyvää periaatetta ruvetaan panemaan täytäntöön neuvottelujen kautta niin pian kuin mahdollista.

Länsi-Saksan uhkavaan nopea aseistautuminen ja siellä lietsottu sotahenkinen mieliala, velvoittaa meitä kaikkia tehostamaan toimintaamme yleisen ja täydellisen aseistariisunnan hyväksi.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Mrs. Hulda Kivi, Whitefish, Ont., täytti torstaina, lokakuun 26 pnä 75 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kaikki ydinasekokeet kiellettävä

New York. — Toiveet, että YKn yleiskokous hyväksyisi nopeasti Skandinavian maiden sekä Canadan ja Japanin ehdotuksen päätöslauselmasta, jossa Neuvostoliittoa kehotettaisiin luopumaan 50 megatonnin pommin räjäyttämisestä, viilenivät lauantaina kun eräät Afrikan ja Aasian maiden valtuuskunnat alkoivat esittää huomautuksia ehdotusta vastaan. Niiden mielestä ehdotus liittyy kylmän sodan taktiikkaan.

Ehdotuksen tekijät — Ruotsi, Norja, Tanska, Islanti, Canada ja Japani — vaativat suuressa poliittisessa valiokunnassa ehdotuksen käsittelemistä kiireellisenä. Eräät maat, mm. Intia ja Guinea, vaativat kuitenkin keskustelua Intian ehdotuksesta, jonka mukaan kaikkia ydinaseita omistavia maita kehotetaan luopumaan kokeista odotettaessa kansainvälistä sopimusta kaikkien ydinasekokeiden kieltämisestä.

Myös eräät muut Afrikan ja Aasian maat suhtautuivat pidättyvästi ehdotukseen ja niiden odotetaan pidättyvän äänestyksestä. Länsivaltain diplomaattisella taholla arvellaan, että äänestyksestä pidättyy 20—30 valtuuskuntaa.

Poliittinen valiokunta jatkaa istuntoaan.

Alaikäiset tytöt rosvoina

Kingston. — Poliisit etsivät vielä sunnuntaina kahta alaikäistä tyttöä, joista toinen ei ollut kuin 4 jalan ja 6 tuuman pituinen. Heidän väitetään rosvonneen ampuma-aseella uhaten King-kadulla liikettä pitävältä suutarilta Konstantine Petrokselta $75 viime perjantai-iltana.

Mr. Petros sanoi, että tytöt olivat saapuneet hänen liikkeeseensä hakemaan kenkiä — niin he kuitenkin olivat väittäneet. Toinen heistä veti esiin ampuma-aseen ja toinen otti hänen rahapussistaan $75.

KAIKILLA KANSOILLA TULEE OLLA PAIKKA YKssa -- PRES. KEKKONEN

New York. — Suomen kannan mukaan YKn menestyksellinen toiminta edellyttää kaikkien kansakuntien kuulumista jäseninä maailmanjärjestöön, sanoi presidentti Kekkonen YKn yleiskokouksessa viikko sitten pitämässään puheessa. Hän selvitti Suomen suhtautumista YK:oon ja sen perussäännön soveltamiseen korostaen, että Suomi tukee vapautta ja demokratiaa.

Valitusten esittäminen ei ole Suomen YK-politiikan mukaista, presidentti sanoi. Lisäksi hän mainitsi YKn korottaneen Suomen jäsenmaksuosuutta, jonka toimenpiteen Suomi hyväksyy, ja Suomen aikovan lisätä osuuksiaan YKn eri rahastoissa.

Puheessaan presidentti kosketteli myös Suomen ulkopolitiikkaa, ulkomaisia suhteita ja puolueettomuusasemaa.

Puhuessaan aseistariisunnasta presidentti [illegible] Suomen levottomuuden teknillisten aseiden kehityksen johdosta ja ilmoitti Suomen toivovan, että kysymyksen pääosapuolet voisivat päästä sopimukseen.

Presidentti Kekkosen toivotti tervetulleeksi yleiskokouksen puheenjohtaja Mongi Slim. Puheensa lopussa presidentti Kekkonen valitti sitä, ettei hän voinut tavata pääsihteeri Hammarskjöldiä New Yorkissa. Hän valitti syvästi Hammarskjöldin kuolemaa ja sanoi arvostavansa suuresti pääsihteerin elämäntyötä.

Hammarskjöldin kuoleman sekä sen seikan johdosta, ettei hänen paikalleen ole vielä nimitetty seuraajaa, oli suunnitellut YK-päivälliset presidentti Kekkosen kunniaksi peruutettava. Perjantaina presidentti Kekkonen tarjosi lounaan YKn kunniaksi. Kutsuvieraina olivat jäsenvaltioiden valtuuskuntien puheenjohtajat.

Yleiskokouksen istunto torstaina iltapäivällä pidettiin nimenomaan presidentti Kekkosen esiintymisen johdosta. Presidentin 15 minuuttia kestäneen englanninkielisen puheen jälkeen istunto päättyi.

YKn koko toiminta keskeytettiin presidentin puheen ajaksi eivätkä edes eri valiokunnat olleet silloin työssä. Tätä seikkaa pidettiin erityisenä huomionosoituksena suomalaista vierasta kohtaan.

Puheensa jälkeen presidentti Kekkonen tutustui YKn päämajaan puheenjohtaja Mongi Slimin opastuksella. Turvallisuusneuvoston salongissa presidentti tervehti Suomen YK-valtuuskuntaa sekä YK:n sihteeristön virkamiehiä mm. edesmenneen pääsihteeri Hammarskjöldin esikuntaa.

Kongo vastustaa Tshomben sopimusta

New York. — Kongon keskushallituksen ulkoministeri Bomboko arvosteli tiistaina YKssa pidetyssä lehdistökonferenssissa ankarasti YKn aseleposopimusta Katangan kanssa. Sopimuksen mukaan vaihdetaan vankeja ja YK-joukot poistetaan tietyistä asemista Katangassa.

Keskushallitus pidättää itselleen oikeuden ottaa asian esille turvallisuusneuvostossa, hän sanoi. Keskushallitus ei tule koskaan hyväksymään YKn ja Tshomben hallitusten välisiä asiakirjoja ja uskon YKn sihteeristön ymmärtävän Kongon probleemaa niin hyvin, ettei se tule ratifioimaan sopimusta, Bomboko sanoi.

Puheen aiheena "ei sotaa Berliinistä"

Toronto. — "Ei sotaa Berliinin vuoksi" tulee olemaan keskustelun aiheena Windsorissa Ontariossa, marraskuun 12 pnä kello 2 pidettävässä kokouksessa, missä puhuu Canadan kommunistisen puolueen johtokunnan sihteeri William Kashtan. Kokouspaikka on: Ukrainian Labour Temple, 1457 Drouillard Ave.

Mr. Kashtan tulee käsittelemään puheessaan myös NL:n kommunistisen puolueen 22 kongressin hyväksyttäväksi esitetyn uuden puolueohjelman merkitystä. Kaikki ovat tervetulleita ja aikaa varataan kysymyksien teolle.

Leslie Morris puhuu NLn vuosijuhlassa

Toronto. — NL:n Suuren lokakuun vallankumouksen 44-vuotisjuhlaa vietetään täällä 300 Bathurst Streetillä, sunnuntaina, marraskuun 12 pnä kello 2 iltapäivällä. Puhujana esiintyy Leslie Morris, joka on nyt veljesedustajana Neuvostoliiton kommunistisen puolueen 22. kongressissa. Hänen puheensa aiheena on: 'Kommunismi — koko ihmiskunnan valoisa tulevaisuus."

ALGERIALLE RIIPPUMATTOMUUS, RANSKALLE SOTILASTUKIKOHTIA

Jerusalem. — Jerusalem Post julkaisi lokakuun 23 pnä sunnuntai-numerossaan yksityiskohtia "salaisesta sopimuksesta", jonka Ranskan hallituksen edustajat ja algerialaiset kapinalliset olisivat tehneet, ja jossa Ranska antaisi Algerialle riippumattomuuden ja FLN-kapinallisliike puolestaan antaisi myönnytyksiä ranskalaisten sotilastukikohtien ja Saharan öljylaitoksien suhteen.

Lehden Pariisin kirjeenvaihtajan Maurice Carrin kirjoittamassa artikkelissa sanottiin, että tiedot sopimuksesta ovat peräisin virallisesta lähteestä, jolla on läheiset yhteydet presidentti de Gaulleen ja pääministeri Debreen.

Sopimuksen mukaan Ranskalle jäisi valvontaansa lentotukikohtansa, Mer-el-Kebirin laivastotukikohta sekä Saharan atomi- ja öljylaitokset. Algerialaisten ei-muhamettilaisten ei ole pakko ottaa Algerian kansalaisuutta, mutta heillä on oikeus Ranskan kansalaisuuteen, jos he lähtevät maasta. Carr kertoi vielä, että salainen sopimus vahvistetaan virallisten neuvottelujen yhteydessä. Näiden neuvottelujen odotetaan alkavan piakkoin.

MIELENOSOITUKSIA ALGERIASSA

Alger. — FNL-lippuja kantavat naiset ja lapset osoittivat mieltään monissa algerialaisissa kaupungeissa ja kylissä samaan aikaan kun muhamettilaiset liikkeenomistajat ryhtyivät lakkoon ja voimakkaat hallituksen joukot olivat valmiit puuttumaan asioihin.

Mielenosoitukset pidettiin algerialaisen johtajan Ben Bellan pidättämisen 5-vuotispäivän johdosta. Ben Bella on nykyään ankaran vartioinnin alaisena Ranskassa.

Liikkeenomistajat ryhtyivät lakkoon Constantinessa, Setifissä, Saint Arnaudissa, Batnassa, Philippevillessä, Ain Mlilassa ja Sidi-bel-Abbesissa. Setifissä myös muhamettilaiset bussinkuljettajat keskeyttivät työnsä ja suuret mielenosoittajajoukot marssivat eurooppalaisten asuntoalueelle, missä vahvat ranskalaiset joukot olivat valmiina.

Myös Saint Arnaudissa, Ain Mlilassa ja Batnassa oli mielenosoituksia.

MILJOONA ALGERIALAISTA ALGERIASTA CANADAAN?

Lontoo. — Miljoona Algeriassa asuvaa ranskalaista saa ehkä mahdollisuuden asettua asumaan Canadan ranskankielisiin maakuntiin, kertoi Reynolds News sunnuntainumerossaan.

Lehden Toronton kirjeenvaihtaja kertoi, että presidentti de Gaulle ja Quebecin maakunnan edustaja Jean Lasage olisivat pohtineet tällaista suunnitelmaa kohdatessaan äskettäin toisensa Pariisissa.

SASn New Yorkin linja on toiminut jo 15 vuotta

Syyskuun 23 pnä Scandinavian Airlines System vietti Atlantin linjan toiminnan 15-vuotisjuhlaa.

Atlantin linjan neitsytlento tapahtui syysk. 23 pnä 1946, vajaa kaksi kuukautta sen jälkeen, kun SAS oli muodostettu kolmesta Skandinavian lentolinjasta toimimaan yleismaailmallisilla linjoilla. Nämä linjat olivat: DDL, Tanska maailman vanhin rekisteröity lentomatkustajain kuljettaja, DNL Norja ja Sila, Ruotsi, jonka ensimmäinen lento USA:n tapahtui toisen maailmansodan jälkeen (kesäk. 27, 1945).

Aikataulun mukainen lentoaika DC-4 koneilla Tukholmasta New Yorkiin oli 26 tuntia ja tapahtui Prestwickin, Skotlanti, ja Ganderin, Newfoundland, kautta. Nykyisillä DC-8 suihkukoneilla on tällä matkalla lentoaika 7 tuntia.

Skandinavian Airlines System ulottuu viidelle maaosalle, ja sillä on suihkulentokonepalvelu useampaan Euroopan kaupunkiin kun millään muulla Atlantin lentolinjalla.

SAS toimi myöskin pioneerina Pohjoisnavan ylitse, Los Angelesista Kööpenhaminaan tapahtuvan lentoliikenteen avaamisessa ollen se ensimmäinen uusi kulkutien avaaminen 1,000 vuoteen. — SAS.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Puun siirto

Syksy on parasta aikaa siirtää puita toisesta kasvupaikasta toiseen. Paju, poppeli ja koivu on istutettava keväällä, mutta syksy on oikea aika muille lehtipuille. Suuremmankin puun siirto voidaan suorittaa seuraavalla tavalla.

Syvä oja kaivetaan juurenlatvojen ympärille ja leikataan poikki alla olevat juuret. Puu vedetään varovasti ylös, multaa ravistetaan juuristosta ja jos puuta on siirrettävä pitemmän matkan, esim. kuorma-autolla, niin latvus ja juuristo on käärittävä kosteaan säkkiin jotta puu ei kuivuisi. Puusta on karsittava lehdet ennen uutta istutusta etteivät ne ime puusta ravintoa ennen kuin uusi juuristo on muodostunut.

Haluttuun paikkaan kaivetaan suunnilleen puun juuriston kokoinen kuoppa. Puusta leikataan pois suurin osa imujuurista, uusia muodostuu myöhemmin, puu asetetaan kuoppaan ja vahva seiväs lyödään maahan tukemaan runkoa. Multaa luodaan juurille, se poljetaan tiukkaan ja seiväs kiinnitetään runkoon narulla, joka sidotaan kahdeksan numeron malliin, ettei se hankaisi puuta. Pari sangollista vettä heti puun juurille ja kastellaan silloin tällöin muutamien viikkojen kuluessa. On vain katsottava, että puu tulee istutettua ehdottomasti suoraan a entoon ja niin tiukasti ettei e pääse kallistumaan. Ja sitten ei olekaan muuta tehtävää kuin odottaa jännittyneenä kevättä ja uuden puun kasvua.

Havupuitakin voidaan siirtää vaikka niiden siirto suurina onkin hankalampaa kuin lehtipuiden. Havupuu on siirrettävä juuripaakku jäätyneenä, mikä tapahtuu siten, että juuriston ympärille kaivetaan oja myöhäissyksyllä. Kun juuristo alkaa jäätyä, kaivetaan yhä syvemmälle ja syvemmälle. Samanaikaisesti kaivetaan maata puun altakin, joten se lopuksi on ikään kuin "tapin" päällä. Silloin se on tuettava kaatumisen estämiseksi. Kun paakku on läpeensä jäätynyt, asetetaan sen ympärille lyhyitä laudanpätkiä, vedetään ketjujen tai köyden avulla juuripaakku ylös lankkualustalle, joka on tukkien päällä ja pyöritetään edelleen, samaan tapaan kuin venettä siirrettäessä. Uusi istutuskuoppa pitää tällöin olla valmiiksi kaivettuna, ja kun puu on siirretty siihen, täytetään kuoppa routaantumattomalla mullalla, joka on ollut peitettynä esim. lehdillä. Puu tuetaan huolellisesti ja kastellaan vasta keväällä, jolloin se tulee viheriöimään ja kasvamaan kuin mitään ei olisi tapahtunut.

Loka—marraskuu on paras muuttoaika kaikille muille puille paitsi jo edellämainituille pajulle, poppelille ja koivulle, jotka on istutettava keväällä heti roudan sulattua. Kevätistutuksen yhteydessä on kasteltava runsaasti ja usein. Oksia on myös lyhennettävä jotta nesteen kulutus pienentyisi. Se voi muuten muodostua niin suureksi, että puu kuihtuu ja kuolee, ennen kuin se on ehtinyt muodostaa uusia juuria, jotka keräävät tarpeellisen kosteuden ja ravinnon. Syksyllä, jolloin puussa ei ole lehdistöä, on haihtuminen vähäisempää ja puu selviytyy paremmin.

James Norbury on sellainen mies, joka pystyy opettamaan naisille yhtä ja toista. Englanlannin television välityksellä hän on opettanut miljoonia naisia kutomaan. Hän hankki osan taidostaan Englannin vaatetusteollisuudessa ja nyt hän on suunnittelijana Patons ja Baldwinsin villavaatekutomossa. Hän vieraili äskettäin Canadassa.

Hiusten lähdöstä

Synnytykset ja kuumetaudit vievät joskus hiukset potilaalta. Se ei ole mieluisa toteamus ja naisen ulkonäkö siitä kärsii. Seuraavassa esittelemme halvan kotihoitokeinon jota jo useamman sukupolven naiset ovat menestyksellisesti kokeilleet menettäessään hiusten kasvun synnytyksessä.

Hiukset jaetaan puolen tuuman tupsuihin ja tippa- tai suihkupullosta (vanhat lääkepullot sopivat) valutetaan palaöljyä (coal oil) hiuksiin ja hierotaan päänahkaa muutaman minuutin. Se joskus saa päänahan kirvelemään, mutta kun hieromista jatkaa niin se lakkaa. Sitä parempi mitä pitemmäksi ajaksi öljy jätetään päähän esim. perjantai-iltana pää öljytään ja vasta sunnuntai-iltana se pestään.

Henkilö, joka tästä keinosta kertoi, sanoi, että kuusi kuukautta sitten hänen tukkansa lähti kammatessa kourakaupalla ja hän luuli jo tarvitsevansa peruukin. Nyt tämän öljyhoidon seurauksena hänen tukkansa on lakannut lähtemästä ja se on eläväinen ja hän on jo leikannut tukastaankin hiuksia enemmän kuin mitä niitä oli koko päässä ennen tätä öljyhoitoa.

Sopiipa koettaa harvahiuksisten halpaa keinoa.

SITÄ JA TÄTÄ

VIELÄ SURKEAMPI

Kaukana erämaassa oli kaksi miestä kullan etsinnässä. He olivat olleet siellä jo kovin, kovin kauan.

— Minun tilani on aivan surkea, huokasi toinen. En jaksa edes muistaa, miltä nainen näyttää!

— Minun tilani on vielä surkeampi, sanoi toinen. Minä näet muistan sen erittäin hyvin.

Wm. Mackie vuo[..]n [..]lu[.]ua:

"Uskon yhä pääseväni pian kotiin Oregoniin"

Helsinki. — Viihdyn erinomaisesti Suomessa, mutta koti on tietysti aina koti, totesi jo vuoden kotimaastaan USA:sta karkotettuna Helsingissä elävä William Mackie-Niukkanen. Viime vuoden marraskuussa hän herätti melkoisen kohun suurimmassa osassa maailmaa jouduttuaan yllättäen parin päivän varoitusajan jälkeen poistumaan kotoaan Oregonin Portlandista, jossa hän oli asunut yli viisikymmentä vuotta. Nykyisin 52-vuotias mr. Mackie on kylläkin syntynyt Suomessa hänen vanhempiensa oltua Yhdysvalloista tilapäisellä vierailulla maassamme. Mutta jo 8 kuukauden ikäisenä William matkasi rapakon yli, eikä sen jälkeen ole kotimaastaan poistunut ennen kuin hänet sieltä väkivalloin häädettiin syyskoleaan Helsinkiin. Syyksi ilmoitettiin, että Mackie oli 1937 kuulunut USA:n kommunistiseen puolueeseen, eikä ollut Amerikan kansalainen.

— Nyt minulla on kuitenkin erinomaiset mahdollisuudet päästä takaisin Oregoniin, ainakin uskon ja toivon niin, William Mackie sanoi optimistisesti. Osavaltioni senaattori W. Morse on jo kääntynyt ulkoasiain valiokunnan puoleen, samoin on 300 Oregonin yliopistojen professoria allekirjoittanut vetoomuksen, jossa voimakkain sanoin vaaditaan viranomaisia lähettämään matkalippu Helsinkiin ja minut hyväksyttäväksi USA:n kansalaiseksi.

— Aika on kulunut täällä kuitenkin erinomaisesti, eikä minulla mitään valittamista ole toimeentuloni tai työmahdollisuuksieni suhteen. Olen täällä jatkanut omaa ammattiani ja työskentelen nykyisin maalarina Tikkurilassa. Kaikki tapaamani suomalaiset ovat osoittautuneet erittäin ystävällisiksi ja työtovereitteni kanssa olen aina tullut hyvin toimeen. Voinpa kertoa, että tuliaisina voin oregonilaisia ilahduttaa rakentamalla saunan, josta varmasti tulee suosittu. Siitä olen jo etukäteen täysin varma.

Keskustelumme siirtyessä Amerikan länsirannikolle, Oregoniin Mackie-Niukkanen kertoi sen pääkaupungin Portlandin olevan lähes Helsingin kokoinen. Talvet ovat erittäin sateisia ja yhtä mittaa saattaa tulla vettä kaksikin viikkoa.

— Mutta minä pidän sateesta, vieraamme jatkoi. Ja innokkaana kalamiehenä on mukava asua rannikolla ja joen partaalla. Paras lohipaikka, Celilon putous, kylläkin kuuluu intiaanien reservaattiin eikä siellä ole valkoisella miehellä lupa kalastaa, mutta on muitakin erinomaisia lohipaikkoja.

— Teillä lienee runsaasti intiaaneja Oregonissa?

— Kyllä, mutta harvat asuvat enää koko aikaa reservaatissa. Suurin osa on muuttanut kaupunkeihin ja suurille farmeille. Samoin valtiossamme on lukuisasti kiinalaisia, jotka ovat muuttaneet sinne jo lähes sata vuotta sitten. He ovat, samoin kuin suomalaiset, kovasti pidettyjä erinomaisina työntekijöinä ja luotettavina ystävinä. Mustia Oregonissa on vähemmän ja yleensä voin ylpeydellä sanoa, että ihmisten keskuudessa ei ole rotusyrjintää meidän valtiossamme. Sitä esiintyy vain siinä määrin kuin laki on värillisille epäedullinen.

— Ettekö ole lainkaan katkera USA:n viranomaisille näin epäinhimillisen kohtelun jälkeen?

— Ensinnäkin on sanottava, että en ole katkera maani, Amerikan, ihmisille. He ovat osoittaneet halunsa tukea minua. Mutta olen kyllä pahoillani, että lain puitteissa voidaan tällaista tehdä ja että USA:ssa on elimiä ja virkamiehiä, jotka maansa asukkaita näin kohtelevat. Mutta olen varma, että helmikuussa tai ehkä aikaisemminkin voin palata Portlandiin ja näyttää siellä ne lukuisat valokuvat, jotka olen Suomesta ja suomalaisista ottanut, optimistisesti kotiinpaluutaan odotteleva William Mackie-Niukkanen sanoi. — JM.

PÄIVÄN PAKINA

Jumaluusopin prof. "kerettiläinen?"

Nykyaikana ei ole oikeastaan enää mitään hämmästyttävää.

Mutta kun Reuterin uutistoimisto kertoi Pretoriasta viime tiistaina lähettämässään uutistiedossa, että siellä syytetään jotakuta jumaluusopin professoria peräti kerettiläisyydestä eli vääräoppisuudesta, niin se sai tällaisen maallikonkin tutkimaan asiaa, vaikka meitä sen alan 'henkiset kysymykset" eivät kiinnosta lainkaan,

Kuten lukija on luonnollisesti jo arvanut, kysymys on eräästä afrikkalaisesta eikä suinkaan tavallisesta kalpeanaamaisesta pappismiehestä.

Kirkon korkean raadin eteen oli siellä vedetty Pretorian yliopiston Uuden Testamentin jumaluusopin ja muinaisen kristillisen kirjallisuuden professori Albert S. Geyser vastaamaan kerttiläissyytöksestä ja kirkon kurinpitoukaasien rikkomisesta.

Syyttäjänä eli päällepainajana toimii rotusyrjinnästään kautta maailman huonoon valoon joutuneen Etelä-Afrikan kolmanneksi suurin hollantilainen reformikirkko Nederduits Hervormde Kerk, jonka 15-miehinen synodikomissioni tutkii professorin "kerettiläisyyttä" ja tietenkin hutkii sitten, maan tavan mukaan.

Professorin 3 oppilasta syyttää tätä 43-vuotiasta jumaluusopin miestä sekä kerettiläisyydestä että kirkon lakien ja päätösten jatkuvasta vastustamisesta. Viimeksimainittu syytös perustuu siihen, että sikäläiset kirkkolait tunnustavat rotusyrjinnän eli rotujen eristämisen ja että kirkon päätökset kieltävät arvostelemastakin näitä rotusyrjintäpäätöksiä muualla kuin kirkkokokouksissa.

Asiaan kuuluu — kuten nälkäkuolema kerjäläiselle — että kuulusteluun ei päästetty sen paremmin sanomalehtien edustajia kuin tavallista yleisöäkään. Syytöskirjelmässä sanotaan olevan peräti 12 konekirjoitettua arkkia — mutta sitäkään ei ole luonnollisesti julkaistu yleisön nähtäväksi. Valkeus nauraisi pimeyden töille!

Niin demokraattinen eli kansanvaltainen on siis Hollannin reformikirkko Etelä-Afrikassa.

Yksityiskohtaiset tiedot puuttuvat siis siitä, mistä professori Geyseriä "syytetään". Mutta hänen sanotaan olevan "Viipynyt toimenpide"-nimisen kirjasen yhden kirjoittajan. Mainitussa kirjasessa tuomitaan rotusyrjintä ja rotusyrjintään perustuva hallitusohjelma.

Professori Geyserin väitetään tehneen niinkin suuren — ja ilmeisestikin kerrassaan anteeksiantamattoman "synnin" — että hän on sanonut oppilailleen, jotta apartheid-nimellä tunnettu rotusyrjintäohjelma on vastoin Raamatun opetuksia.

Hän on mennyt kerttiläisyydessään jopa niinkin pitkälle, että on sanonut: "Meidän tulisi pitää kaikkia kanssaihmisiä naapureinamme ja kohdella heitä rajattomalla kunnioituksella."

Tällainen puhe ei tietenkään sovi kirjoihin eikä kansiin maassa, missä valkoihoisista muodostunut pienilukuinen hallitseva luokka pitää rotusyrjintälakiensa perusteella kansan suurta mustaihoista enemmistöä lainsuojattomassa tilassa ja kerrassaan säälimättömän riiston alaisuudessa.

Mutta, jos Etelä-Afrikan kansa vapauduttuaan — eikä sen vapautumista voi mikään pitkää aikaa estää — samaistaa moisen kirkon pahamaineista rotusyrjintää ylläpitävät papit poliittisen vähemmistövallan kanssa, niin me saamme olla melko varmoja siitä, että kirkon johto itkee myöhemmin tekopyhästi suurten kansanjoukkojen suurta pahuutta.

Niin on käynyt Neuvostoliitossa, missä kirkko linjoittui saumattomasti tsaarinvallan puolelle kansaa vastaan: niin on käynyt Kuubassa, missä kirkko linjoittui samalla tavalla Batistan verisen terrorikomennon puolesta kansaa vastaan. Niin on käynyt monissa muissa maissa ja tulee epäilemättä käymään Etelä-Afrikassakin, ellei sikäläisten valkoihoisten hallitsijain pillin mukaan tanssiva kirkko ota etsikkoajastaan vaaria ja tee parannusta veriruskeista rotusynneistään.

Muuten sivumennen sanoen, valkoihoisten hallitusvälikappaleena toimiva kirkko pelaa siellä valkoihoistenkin kannalta hyvin vaarallista peliä. Jos professori Geyser tulee nyt tuomituksi siitä, että muiden "rikosten" lisäksi hän on sitä mieltä, että "meidän tulee pitää kaikkia kansalaiskumppaneita naapureinamme . . ., silloin tulee tulevaisuuden kannalta oikein kirkon oikeuspäätöksen mukaan ratkaistuksi sekin, että Etelä-Afrikan mustaihoisten muodostaman suuren enemmistön ei liioin tarvitse kohdella valkoihoisia "tasa-arvoisina" ihmisinä.

Asia on sitäkin vakavampi kun muistetaan, että herran vuonna 1961 ei voi enää odottaa pitkäksi ajaksi valkoisten rahamiesten ylivallan säilymistä Afro-Aasian maiden missään kolkassa.

— Känsäkoura.

Unkari tyytyi 3—3 tulokseen

Budapest. — Sunnuntaina suoritetussa Unkari-Hollanti MM-karsintaottelussa päädyttiin tasatulokseen 3—3. Unkarin pääsy Chileen oli jo varma, sillä se oli voittanut kaikki edelliset ottelut.

Rantakari löysi voittajansa

Tampere. — Viime lauantaina löysi TULn tämän hetken paras voimistelija Hannu Rantakari voittajansa. Hannua paremmaksi osoittautui tamperelainen neitonen Ritva Aavamo, jonka Hannu oli kihlannut.

Vihkiminen suoritettiin lauantaina suuren urheilutoveri- ja ystäväjoukon läsnäollessa.

Connie Williams, 26-vuotias Philadelphian Ramblers-jääkiekkojoukkueen managerin avustaja. On kuulunut juttuja, että monet canadalaiset jääkiekkoilijat ovat loikkineet rajan yli ja liittyneet Ramblers-seuran jäseniksi. Mutta kuka voisi heitä sen johdosta moittia?

THE D. J. ROBB FUNERAL HOME
SUOMALAISTEN SUOSITTU HAUTAANTOIMISTO
Puhelin ED 7-5252
102 N. Victoria St., Sarnia, Ont.

Täydellinen autohuoltoasema
NELSON Cities Service
547 Gerrard St. E., Toronto
Puh. 465—5131
Poltto-aineita, öljynvaihtoja, rasvausta, renkaita y.m. autotarvikkeita. Autojen korjauksia.
Kääntykää kaikissa autoasioissa puoleemme

Romanialaiset veivät kaikki voitot Vaasassa

Vaasa. — Sunnuntaina Vaasassa suoritetun nyrkkeilyottelun voitti ylivoimaisesti Romania, jonka edustajat veivät kaikki voitot.

Paras suomalainen oli Pauli Kemppainen, jolle voitto olisi kuulunut yhtä hyvin kuin vastustajallekin, niin tasainen ottelu oli. TUL:ää edustivat pääasiassa Pohjois-Suomen nyrkkeilijät.

Brumel Japanissa vain 215

Tokio. — Lauantaina täällä suoritetuissa urheilukilpailuissa joutui N-liiton Valeri Brumel tyytymään tulokseen 215. Hän antoi heti korottaa riman maailmanennätyskorkeuteen mutta epäonnistui yrityksessään.

Brumelin voitto oli kuitenkin jo selvä.

Puskas täräytti kaksi täysosumaa

Kööpenhamina. — Real Madrid voitti tanskalaisjoukkueen Odensessa suoritetussa Euroopan cupin ottelussa maalein 3—0. Voittaja selviytyi cupin semifinaaliin.

Realin maaleista teki Ference Puskas kaksi ja Tejada kolmannen.

KTP selviytyi Suomen cup-sarjan voittajaksi

Helsinki. — Jalkapalloilun cup-sarja saatiin päätökseen sunnuntaina. Sääntöjen mukaan pelattiin ottelu Olympiastadionilla, jonne oli kerääntynyt 3,601 maksanutta katselijaa seuraamaan Kotkan Työväen Palloilijain ylivoimaista esitystä. Pallo-Pojat oli selvinnyt toiseksi finalistiksi, joskin helpomman vastuksen tietä kuin kotkalaiset, jotka saivat raivata tieltään mm. kolme mestaruussarjajoukkuetta.

KTP oli huomattavasti edellä vastustajaansa sekä henkilökohtaisessa osaamisessa että joukkueena. Suurimman osan peliajasta liikkuikin pallo PPn kenttäpuoliskolla, ja vain toisen jakson alkupuoli voidaan merkitä PPn pluspuolelle. Tänä aikana PP tasoitti KTPn. 2—0 taukojohdon, mutta peli siirtyi pian jälleen helsinkiläisten maalin edustalle. Loppunumerot osoittivatkin pelitapahtumiin nähden aivan oikeat lukemat: KTPn reilu 5—2 voitto, joka olisi "parempien tähtien alla" saattanut olla huomattavasti reilumpi.

Huutosakit antoivat värinsä ottelulle, jonka tuomitsi moitteitta Reino Koskinen Turusta.

SYYTÄ YLPEILLÄ

Eräs poika ylpeili siitä mitä hän oli oppinut kesäleirillä.

"Luulisin sinun oppineen uimaan kuin kalan?" kysyi isä pojaltaan.

"Paljon paremmin", vastasi poika ylpeänä.

"Sellainenhan on mahdotonta."

"Ei ole", vastasi poika varmana. "Opin uimaan selälläni."

O.K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
HI. 4-3356 WA. 3-4378
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
Soittakaa tai kirjoittakaa
OLAVI NUMMINEN HELEN HIRVONEN
697 Bay St., Toronto, Ont. EM. 6-8586

NYT ON ILMESTYNYT . . .

128 SIVUA
Hinta Ontariossa myyntiveroineen 52¢
Muissa maakunnissa 50¢

Vapaus-kustannusliikkeen kustantamana on ilmestynyt "TASKUKALENTERI 1962". Se on käytännöllinen TASKUKIRJA jokaiselle, sillä siinä on paljon tärkeitä tietoja eri aloilta. Se on ajankohtainen ja siitä löytää vastauksen moneen kysymykseen. Taskukalenterissa on KIILTOPINTAISET kannet, jotka kestävät käyttöä ja säilyvät puhtaina.

SISÄLTÖ:

Kalenteritaulukko 1962	Rata- ja kenttäurheilun maailmanennätykset
Kalenteriosa	Maailman meret
Tärkeimpiä tapahtumia vv. 1960-61	Paljonko kello on?
Postimaksut Canadaan ym.	Kiertotähdet
Vanhuudeneläke	Kansan merkkipäivät
Ontarion sairaalavakuutus	Vaatteiden ja kenkien numerot verrattuna
Työttömyysvakuutus	
Liikkuvat juhlat	Maailman pisimmät joet
Tilavuus- ja lukumittoja	Rata- ja kenttäurheilun olympiaennätykset
Canadan mittoja ja painoja	
Metriset mitat	Maailman korkeimmat vuoret
Korkeimmat rakennukset	Mikä on bushelin paino?
Lämpömittarit	Suurin valtakunta
Avustuspalvelu Ontariossa	Maailman pisimmät tunnelit
Suomen kaupunkien väkiluku	Sähköyksiköt
Laskuohjeita	Lailliset juhlapäivät
Suurimmat kaupungit	Pintamittoja
Maanjäristykset	Epämurtolukujen muuttaminen

Hankkikaa itsellenne tämä mainio TASKUKIRJA — TASKUKALENTERI 1962 — jossa on paljon hyödyllisiä tietoja.

Muutaman päivän kuluttua TASKUKALENTERI 1962 on saatavana paikkakunnan asiamiehiltä, mutta jos paikkakunnallanne ei ole liikkeemme asiamiestä, tilatkaa allaolevalla osoitteella.

Tilauksista, jotka käsittävät 6 Taskukalenteria tai enemmän, myönnetään 15% alennus.

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

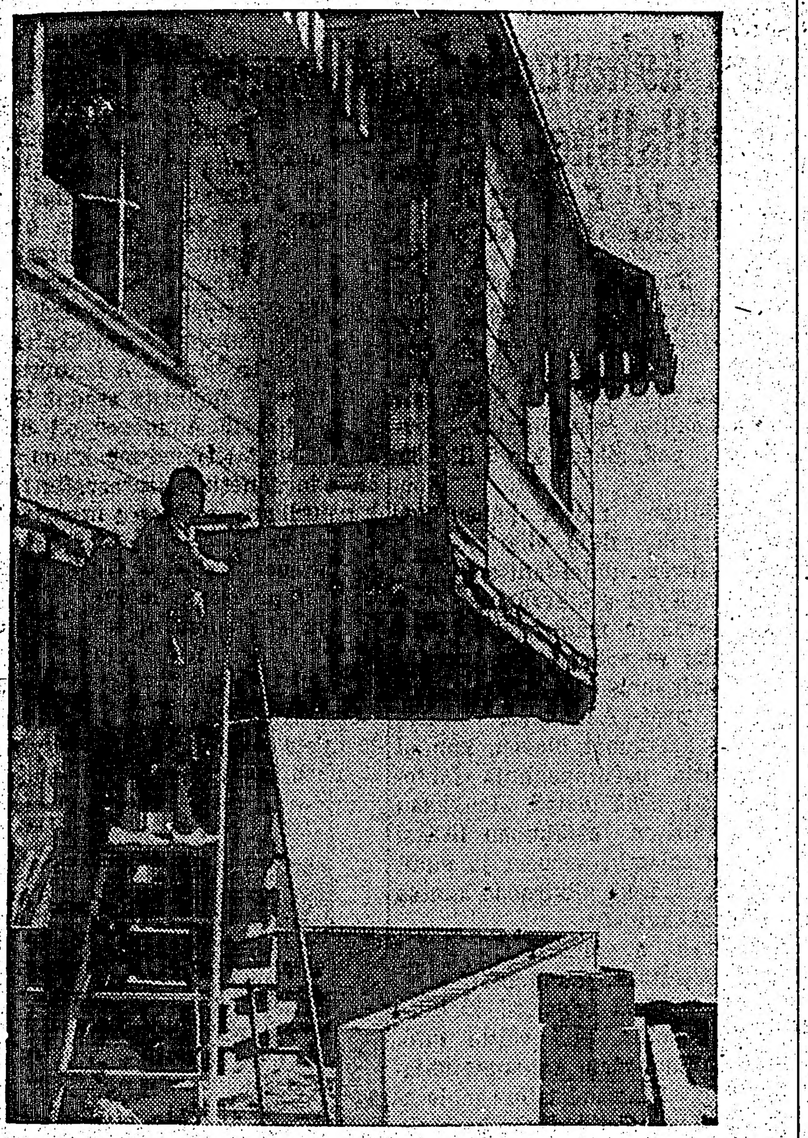

Kallista lystiä on rakentaa tällainen asunto, mutta tulvatilanteessa se on mainio. New Westminsterissä asuva Mrs. Syd Thomas sanoo rakennuttaneensa tällaisen talon siksi, kun alue usein talvisin joutuu tulvaveden valtaan. Tulva kuitenkin lannoittaa maan niin, että kukat taas kesällä kasvavat ja kukkivat mainiosti.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — CSJ:n Länsi-Ontarion aluekomitea kokouksessaan tiistaina, lokakuun 24 pnä keskusteli tp. komitean laajennetun kokouksen ja Vapauden vuosikokouksen kutsun suhteen. Huomioitiin, että tp. komitea ei ole mielestämme suorittanut riittävästi valmisteluja 50-vuotisjuhlan viettoon nähden, viime edustajakokouksen velvoittamain ryntäystehtävain avustamiseksi, 50-vuotisjulkaisun tai Vapauden juhlanumeron valmistamisessa, ja nyt kun osastot ovat juuri valmistamassa juhliaan, kokouksen pitäminen tulisi vain häiritsemään näitä paikallisia toimintoja.

Samoin aivan heti kuukauden vaihteessa alkavat Vapauden ja Liekin levitysryntäykset eikä haasteryntäyskään ole vielä loppunsuoritettu, lehtiemme joulunumerojen ja julkaisujen valmistus ja levitys ovat käytännölliisen paikallisen toiminnan vaiheessa, eivätkä aiotut kokoukset voi mitään vaikuttavampaa niihin nähden tehdä.

Kaiken lisäksi tp. komitea ja Vapauden johtokunta eivät ole esittäneet mitään alustuksia tai esityksiä edessäoleviin tehtäviin nähden, eikä näinollen osastoissakaan ole suoritettu mitään perusteellisempaa keskustelua ja valmistautumista.

Näin ollen, länsi-Ontarion aluekomitea yhtyy Sudburyn osaston esitykseen, että kokoukset lykättäisiin ensi vuoden alkupuolelle, mieluummin helmi- tai maaliskuuhun. Siihen mennessä tulisi tehdä arvio ja yhteenveto käynnissä olevista ryntäyksistä ja esittää tulevan vuoden suunnitelmat yleisen keskustelun alaiseksi, jotta osastojen puolesta voidaan myöskin tehdä alustuksia ja esityksiä, päätöksien viitoittamiseksi.

Tämä on viimeinen hälyytys ensi tiistaina, lokakuun 31 pnä järjestetyn seuraillan osaston haalilla, alkaen kello 7.30 illalla. Sen järjestämisestä huolehtii osaston haasteryntäysjoukkue, joka tiedoittaa myös varaavansa silloin suuhunpantavaa. — ATH.

Toronton kuulumisia

Toronto. — Sunnuntaina, lokakuun 22 pnä ollut [illegible] päivällinen [illegible] kaun kiitoksen tilaisuuden järjestäjille, ruokien lahjoittajille ja myös ruokavieraille.

* * *

Nyt on meillä jälleen suurta tulossa — komeat kabarettitanssit perjantaina, marraskuun 3 pnä. Tarjoilu alkaa jo kello kahdeksalta ja tanssi jatkuu kello yhdeksästä yhteen yöllä.

* * *

Sunnuntaina, marraskuun 5 pnä kello 4 ip. on haalilla valistuskomitean järjestämä elokuva- ja seurapelitilaisuus lehtirahaston hyväksi.

* * *

Leningrad—Kirovin balettitanssijat antavat parhaillaan hienoja esityksiä Maple Leaf Gardenissa, saaden oikein kiittäviä lausuntoja sekä yleisöltä että taidearvostelijoilta mainioista esityksistään.

* * *

Kuoro ja soittoyhtye tekee lähiaikoina matkan St. Catharinesiin. Matka suoritetaan jonakin sopivana lauantaina ja mukaan voi tulla rajaton määrä muitakin. Kyytiä tarvitsevia pyydetään ottamaan yhteys kuorolaisiin tai soittajiin. — N.

LÄNNEN POVAILU RAUHANSOPIMUKSESTA

Bonn. — Länsi-Saksan hallituksen taholta selitettiin viikko sitten tiistaina, että Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin puoluekokouksessa pitämässään puheessa esittämä lausunto, jonka mukaan Neuvostoliitto ei ehkä vaadi rauhansopimuksen allekirjoittamista ennen vuoden loppua, luultavasti helpottaa pohjan löytämistä idän ja lännen välisille neuvotteluille.

Länsi-Saksan taholta huomautettiin, ettei Hrushtshevin lausunto tullut yllätyksenä, koska rauhansopimuksen solmimisen määräaikaa ei ole mainittu viime aikoina länsivaltain poliitikkojen kanssa käydyissä neuvotteluissa. Myös huomautetaan, ettei Ulbricht eikä Neuvostoliiton ensimmäinen varapääministeri Mikojan viitannut mihinkään määrättyyn aikarajaan Mikojanin käydessä äskettäin Itä-Berliinissä.

Länsi-Saksan hallituksen ilmoitetaan pitävän Hrushtshevin lausuntoa merkkinä siitä, että neuvostoliittolaiset ovat saaneet vaikutteita lännen poliitikkojen kanssa käymistään keskusteluista ja halunneet sen vuoksi luoda neuvotteluille suotuisamman ilmapiirin.

Pariisi. — Ranskan hallitusta lähellä olevat piirit arvelivat tiistaina, että Neuvostoliiton pääministerin Nikita Hrushtshevin Saksan rauhansopimuksesta tehtyjä vihjauksia seuraa ehdotus neljänvallan konferenssin pitämisestä Saksan kysymyksestä ministeritasolla.

Ranskan hallituspiirit eivät osoittaneet hämmästystä sen johdosta, että Hrushtshev selitti puoluekongressille Neuvostoliiton mahdollisesti luopuvan erillisen rauhansopimuksen allekirjoittamisesta Itä-Saksan kanssa ennen vuoden loppua "jos länsivallat osoittavat olevansa valmiita ratkaisemaan Saksan ongelman". Ranskan hallitus suhtautui, saatujen tietojen mukaan, pidättyvästi kaikkiin Moskovan taholta tehtyihin neuvottelutarjouksiin ennen kuin saadaan tietää, mitkä neuvotteluehdot tulevat olemaan.

"Vain" 3 kuollutta Algeriassa lauantaina

Oran. — Kolme ihmistä sai surmansa ja 17 haavoittui Oranissa lauantaina eurooppalaisten ja muhamettilaisten välisissä yhteenotoissa. Levottomuudet alkoivat, kun eräs muhamettilainen haavoitti veitsellä nuorta eurooppalaista naista. Turvallisuusjoukot hälytettiin parikymmentä eri kertaa hajottamaan kiihtyneitä eurooppalaisryhmiä. Illalla kaupungin eurooppalaiset asukkaat tekivät pahaa jälkeä muhamettilaisten omistamissa kahviloissa ja liikkeissä. Tätä ennen oli sattunut toinen välikohtaus, jossa muhamettilainen terroristi jälleen veitsi aseena haavoitti kadulla 27-vuotiasta eurooppalaista miestä. Vahvat poliisivoimat ovat hälytystilassa odoteltaessa sunnuntaiksi, "Ben Bellan päiväksi" julistettujen suurien mielenosoituksien puhkeamista.

Algeriassa oli tilanne lauantaina poikkeuksellisen rauhallinen.

Naisten ja lasten pidätys Ranskan poliisin "uroteko"

Pariisi. — Ranskan poliisi vapautti varhain lauantaiaamuna viimeiset niistä 1,550 algerialaisesta naisesta ja lapsesta, jotka pidätettiin perjantaina heidän koettaessaan panna toimeen joukkomielenosoituksen Pariisissa.

Kaikki kuljetettiin kotiin Pariisin esikaupunkeihin vuokratuissa busseissa. Naiset ja lapset oli edellisenä päivänä pidätetty busseissa sekä esikaupunki- ja maanalaisen junissa heidän vasta ollessaan matkalla kaupungin keskustaan. Useat pidätetyistä lapsista olivat aivan pieniä.

Myös maaseudulla osoittivat naisryhmät mieltään useissa kaupungeissa esittäen vaatimuksia Algerian luovuttamisesta algerialaisille.

Pääsyynä Ranskassa asuvien pohjoisafrikkalaisten keskuudessa ilmeneviin levottomuuksiin oli heille määrätty ulkonaliikkumiskielto, jonka avulla koetettiin tukahduttaa kapinallisten toiminta heidän keskuudessaan. Viimeisten neljän levottoman vuorokauden aikana Pariisissa on 5 henkilöä menettänyt henkensä. 13,000 on pidätetty ja yli 600 algerialaista palautettu takaisin Algeriaan. Poliisilla on 11,000 miestä valmiina puuttumaan asioihin uusissa mielenosoitusyrityksissä.

Lauantain vastaisena yönä räjähti viisi pommia eri puolilla Pariisia aiheuttamatta suurempia vahinkoja.

SORBONNE PROTESTOI

Pariisi. — Pariisin poliisi on vapauttanut vielä noin 1,000 algerialaista, jotka pidätettiin muhamettilaisten kaupungissa järjestämien mielenosoitusten yhteydessä. Vapautetut ovat joko yli 50 tai alle 20 vuoden ikäisiä.

Aikaisemmin päivällä vapautettiin viimeiset 1,000 algerialaista naista ja 550 lasta, jotka pidätettiin perjantaina heidän yrittäessään järjestää joukkomielenosoituksia pääkaupungissa.

Yli 1,000 Sorbonnen yliopiston opiskelijaa ja professoria osoitti lauantaina mieltään algerialaisten pidättämistä vastaan. Kokouksessa puhuneet henkilöt leimasivat toimenpiteen rotuerotteluksi, poliisien julmuudeksi jne.

30,000 Mossea myyty Suomessa

Helsinki. — Viime keskiviikkona oli julkisen sanan edustajilla tilaisuus tutustua Oy Konela Ab:n toimintaan ja sen tulevaisuuden näkymiin. Samassa yhteydessä yhtiön pääjohtaja A. E. Savtshenko luovutti 30,000:nen Moskvitsh'in omistajaksi osuneelle seinäjokelaiselle toiminannjohtajalle Risto Herralalle tämän merkkiauton avaimet. Ostaja sai lisäksi muistolahjan sekä maahantuojaliikkeeltä että Moskvitsh-autotehtaalta. Luovutustilaisuudessa todettiin, että Moskvitsh-autot ovat eniten myytyjä maassamme.

Konelan toiminasta kerrottiin, että se on kuluvana vuonna jatkunut suotuisissa merkeissä. Viime vuonna oli Suomen ja Neuvostoliiton välisissä kauppaneuvotteluissa sovittu, että Neuvostoliitto toimittaa tämän vuoden aikana Suomeen 6,500 henkilöautoa, 200 kuorma-autoa ja 1,200 moottoripyörää, mitkä määrät vastaavat autojen kohdalla edellisenä vuonna markkinoituja määriä. Tämän vuoden kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen myyntiluvut osoittavat, että yhtiö on menestyksellisesti markkinoinut saamaansa myyntikiintiötä.

Yhtiön edustama laaja tuotevalikoima on tämän vuoden aikana lisääntynyt kahdella autouutuudella, joista 8 hengen loistoluokan auto Tshaika edustaa tyylikkyydeltään ja laadultaan Neuvostoliiton korkeatasoista autoteollisuutta. Toinen uutuus, Moskvitsh-430 pakettiauto, on herättänyt laajaa kiinostusta ostavan yleisön keskuudessa, mikä on osoituksena siitä, että tämä autotyyppi on toivottu lisä automarkkinoillamme.

Suomessa kysytään

Olavi Ensiö Äyräntö, synt, huhtik. 1940.

Sauli Ala-typpä.

Matti Ahonen, synt. 25. 2. 1904 Saarijärvellä, asunut Sudburyssa, Cochranessa ja Copper Cliffissä.

Yllämainittuja henkilöitä tai niitä, jotka heistä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan, os. Kirkkokatu 1, Helsinki, Finland.

Helsinki 12. 5. 1961.

Suomi-Seura r,y,

NLn terästuotanto kasvaa jatkuvasti

Amerikkalaiset teräsasiantuntijat ovat suorittaneet vertailuja terästuotannon kasvuvauhdista Neuvostoliitossa ja USA:ssa sekä todenneet että vaaka kallistuu voimakkaasti edellisen hyväksi. Vuosien 1954—59 välisenä aikana Neuvostoliiton tuotannossa tapahtui vuosittain keskimäärin 3 miljoonan tonnin lisäys, kun sen sijaan USA:ssa samaan aikaan tuotanto laski vuodessa keskimäärin 2.7 miljoonalla tonnilla. Eisenhowerin 8 vuotta kestäneen valtakauden aikana USAn tuotanto laski 101 miljoonasta tonnista 90 miljoonaan tonniin, kun Neuvostoliitossa tuotanto nousi lähes 2-kertaiseksi.

Viime vuonna Neuvostoliiton terästuotanto oli 65.3 miljoonaa tonnia, missä lisäystä edellisestä vuodesta oli 5.9 miljoonaa tonnia eli 9 prosenttia. Viime vuonna Neuvostoliiton terästuotanto oli noin 300 kiloa asukasta kohden. Kuluvana vuonna tuotannon lisäys on 6 miljoonaa tonnia ja kokonaistuotanto 71 miljoonaa tonnia. Viime ja kuluvan vuoden tuotantosaavutukset ylittävät 7-vuotissuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Vuonna 1965 Neuvostoliiton tuotanto nousee varovasti laskien 86 miljoonaan tonniin, mutta 91 miljoonan tonnin saavutus ei ole laskelmien ulkopuolella.

Neuvostoliiton terästeollisuuden ilmiömäisen nopea kasvuvauhti vastaisuudessa nojautuu seuraaviin tekijöihin:

1) Neuvostoliitossa on rakenteilla parhaillaan kolme jättiläismäistä terästehdasta. Näistä yksi, nimittäin Kazakstanissa sijaitseva miljoonatonninen on lähettänyt liikkeelle ensimmäiset tuote-eränsä. Tehtaan kapasiteetti voidaan nostaa 2- ja 3-kertaiseksi. USA:ssa ei rakenneta uusia tehtaita käytännöllisesti ollenkaan.

2) Jo tuotantoasteella olevien terästehtaiden kapasiteettia kohotetaan laajassa mittakaavassa.

3) Tehtaiden modernisointia, tuotantotekniikka ja automaatiota kiihdytetään voimakkaasti. USA on tällä sektorilla melkoisesti Neuvostoliitossa jäljessä.

Lopuksi Neuvostoliitolla on käytännöllisesti katsoen ehtymättömät raaka-ainevarat, mitä USA:lla ei ole, toteavat asiantuntijat.

FINNISH GRAMMAR
(SUOMEN KIELIOPPI ENGLANNINKIELELLÄ)
Toimittanut CLEMENS NIEMI, A. M.
206 SIVUA — HINTA SID. $2.85
Erinomainen oppikirja Suomen kielen opiskelussa. Suositellaan nuoremman sukupolven käytettäväksi Suomen kielen opiskelussa.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. BOX 69 — 101 ELM ST. W., SUDBURY, ONTARIO

Uudet 45-KIERTONOPEUDEN TRIOLA ÄÄNILEVYT NYT SAATAVANA!
Jokaisessa levyssä NELJÄ KAPPALETTA, kahden tavallisen levyn ohjelma..

NE 194 Mauno Kuusisto ja George de Godzinsky yhtye
Kansanlauluja
Vallinkorvan laulu (Mauno Kuusistolla on kaunis ääni)
Kesäpäivä Kangasalla
Itkevä huilu
Oi muistatko vielä

NE 205 Kalevi Korpi laulaa — Hieno levy
Espanjatar, valssi, Kalevi Korpi ja Marja Eskola
Suutelen kättänne Madame, tango
Muistoja Ukrainasta, foksi
Begin the Beguine

NE 207 Matti Jurva laulaa:
Viipurin Vihtori, polkka
Savotan Sanni, jenkka
Pohjanmaan junassa, jenkka
Savonmuan Hilima, valssi

NE 211 Lasse Huurre, Paul Norrback ja M. von Deringer ,yhtyeineen:
(Tässä levyssä kuulette uuden ja hyvän laulajan Lasse Huurteen.)
Manjuska, foksi
Ikävöintiä, tango
Unelmia, beguine
Toiveita, tango

HINTA AINOASTAAN $2.00 KPL.
Ynnä 6c myyntivero ainoastaan Ontariossa
(Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut.)
Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa ja Yhdysvalloissa.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
Box 69 Sudbury, Ontario

Muistakaa omaisianne ja ystäviänne
JOULU-lahjapaketilla
SUOMESSA
KAHVI SUOMESSA ON HYVIN HALUTTUA

Kaikki allamainitut paketit ovat tullivapaita Suomessa.
Valitkaa seuravista paketeista:

"MAXWELL" — Hinta $4.80
2 lbs. Maxwell House kahvia

"OULU" — Hinta $7.65
2 lbs. Maxwell House kahvia
2 lbs. riisiä
2 lbs. luumuja
1 lb. rusinoita

TYPE FL. 1 — Hinta $9.85
2 lbs. Maxwell House kahvia
2 lbs. valkoista riisiä
6—5¼ oz. tankoa makeata suklaata
2—4 oz. pakettia teetä
1 pak. kuivattuja hedelmiä

TYPE FL. 2 — Hinta $9.20
2 lbs. Maxwell House kahvia
4 lbs. valkoista riisiä
1 lb. luumuja
3—5¼ oz. tankoa makeata suklaata
½ lb. Kaakaota

TYPE FL. 3 — Hinta $7.50
2 lbs. Maxwell House kahvia
3 lbs. valkoista riisiä
1 pak. kuivattuja hedelmiä
1 lb. luumuja
1½ oz. kanelia

TYPE FL. 4 — Hinta $7.90
1 lb. Maxwell House kahvia (kannussa)
1 lb. puhdasta kaakaota
1 lb. valkoista riisiä
1 lb. kuivattuja sekahedelmiä
1½ oz. kardemummaa
1 pari "Kayser" Nylon sukkia

"LAHTI" — Hinta $6.75
2 lbs. Maxwell House kahvia
4 lbs. riisiä

"TAMPERE" — Hinta 11.00
2 lbs. Maxwell House kahvia
4 lbs. riisiä
3 lbs. luumuja
2 lbs. rusinoita
1 lb. aprikoosia

"HEIKKI" — Hinta $8.45
2 kannua Maxwell House kahvia (2 lb.)
1 kannu Calif. sekahedelmiä (2 lb.)
1 kannu Calif. persikoita (2 lb.)
1 pauna kuivattuja luumuja
1 pauna sokeria
5 pak. savukkeita (USA:ssa valmist.)

TYPE "OSLO" — Hinta $11.15
2 lbs. Maxwell House kahvia
4 lbs. valkoista riisiä
2 lbs. sokeria
2 lbs. lajitelma suklaata
1 lb. sekahedelmiä

"AINO" — Hinta $9.15
2 lbs. Maxwell House kahvia
2 paunaa kaakaota
4 unssia teetä
4 kpl. Lux saippuaa
20 kpl. paketti Gillette parranajokoneen teriä

Yllämainittuihin paketteihin voidaan sisällyttää pari tai kaksi "Kayser" Nylon sukkia $1.50 lisämaksulla paria kohden.
Yllämainittujen lahjapakettien tilaukset lähetetään lentopostissa Tanskaan ja kun tilaus on otettu siellä vastaan, toimitetaan paketti kahdessa viikossa vastaanottajalle Suomessa.
JOKAINEN YKSITYINEN RUOKALAJI NÄISSÄ PAKETEISSA TAATAAN
LÄHETTÄKÄÄ PAKETTITILAUKSENNE OSOITTEELLA:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P. O. Box 69, Sudbury, Ontario

Universal Electric
K. Jokinen
1451 Paris St. OS. 5-2724
ASENNUKSIA - KORJAUKSIA

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MAKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU

L. Y. Lacourciere
Nykyaikaiset silmien tarkastus- ja silmälasien valmistuslaitteet.
Myös valmistamme silmämunalinssejä ja silmälaseja lääkärin reseptin mukaan.
Puh. OS. 4-5156, kotiin OS. 3-2674
36 Elm St. E. yläk., Sudbury, Ont.

K AUNIITA
K UKKIA
K UKKAKIMPPUJA
K UKKALAITTEITA
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin OS. 3-9596
79 Durham St. S. Larch kat. kulm.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Älkää MUUTTAKO, UUDISTAKAA
Maalatkaa, korjatkaa ja puhdistakaa ennen Joulua!
Meillä on suuri varasto
CANADIAN PITTSBURGH
SUOSITTUJA LAATUMAALEJA
mieleisissä väreissä
ILMAISEKSI uudistuspiirustuksia ja suunnitelmia
WAHNAPITAE LUMBER
PUH. OX. 4-4728
Maantie 17 varrella
1 m. Wahnapitaesta

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Naamiotanssit Wanupin haalilla tänään, lauantaina.

Kääntäkää kelloanne tunti taaksepäin lauantai-iltana ennen nukkumaanmenoa, sillä sunnuntaiaamusta alkaen tulee "valonsäästöajan" tilalle taas standard-aika.

Vetovaimon esitys alkaa Finnish-haalilla täsmälleen kello 7. Tämä Hilja Valtosen kirjoittama näytelmäuutuus esitetään ensi sunnuntaina, siis lokakuun 29 päivänä. Muistakaa kääntää kellonne tunti taaksepäin.

Vapauden johtokunnan kokous maanantaina, lokakuun 30 pnä klo 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Työn Puiston sauna on avoinna lauantaisin, sunnuntaisin ja keskiviikkoisin kello 1—11 illalla.

Ilmat kylmenevät

Poikkeuksellisen kaunis ja lämmin syksy näyttää muuttuvan talvelle hiljalleen kylmemmäksi, vaikka järvien rannalla asuvat kansalaisemme selittävät, että halla ei ollut torstaihin mennessä vielä tappanut kesäkukkia.

Perjantaita vasten yöllä oli kuitenkin jo parin asteen (F) pakkanen, lämpömittarin laskiessa 30 asteen paikkeille yläpuolelle nollan ja pienet vesilätäköt kaupungin sivukaduilla näyttivät olleen aamulla jäähileessä.

Syksyn kylmät näyttävät siis lähenevän, vaikka eräät tietomiehemme väittävät ukkostamisen y.m.s. taivaanmerkkien perusteella, että lunta ei tule vielä pitkään aikaan. Perästä kuuluu, sanoi torventekijä.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. OS. 4-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

North End Bakery
Inga ja Ilmari Tolmunen
Suosittuja leipomotuotteita
Puh. OS. 5-6811
395 Melvin Ave. Sudbury

KAIKENLAISTEN
KIINTEIMISTÖJEN
MYYNTI- JA OSTOPALVELU
EMIL KIVIAHO
KIINTEIMISTÖTOIMISTO
Puh. OS. 5-6622 ja OX 2-4581
58 Lisgar St. S. Sudbury

KETJUSAHOJA
MYYDÄÄN, KORJATAAN, VUOKRATAAN
ARCHIE WEIRMEIR, omist.
Cecuttin vier. vastap. sairaalaa
9 Fir St. Puh. OS. 5-8481, Sudbury
HOMELITE KETJUSAHOJA
(21—24—28—31)

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Tiedustelkaa, josko vielä on paikkoja sunnunt. näytäntöön

Ensi sunnuntai-illan näytäntötilaisuuteen on numeroitujen paikkalippujen kysyntä ollut aika vilkasta. Niinpä jo torstaina oli Vapaudessa ja haalilla ainakin puolet lipuista myyty ja kysyntä jatkui yhä. Merkit viittaavatkin siihen, että sunnuntai-iltana tulee "Vetovaimoa" katsomassa olemaan niin paljon yleisöä kuin haaliin mahtuu.

Se onkin luonnollista, sillä harvoin voidaan näin monihenkilöisiä ja suuritöisiä näytelmiä asettaa parrasvaloihin. Harvoin myöskään saadaan näin repäisevän hauskaa ja jännittävää näytelmää. Koska on kyseenalaista voidaanko uusintaesitystä antaa, niin tulisi nyt jokaisen näytelmätaiteen ystävän saapua sunnuntain esitykseen. Nyt on tilaisuus saapua farmeiltakin, kun kaikki tiet ovat hyvässä kunnossa.

Esitys alkaa täsmälleen kello 7 ip.

Jos teillä ei ole aikaa käydä hakemassa lippuanne etukäteen, niin soittakaa joko Finnish-haalille, Vapauden kirjakauppaan tai Työn Puistoon.

Kaikki haalille sunnuntaina!

Elgin katu on revitty taas auki

Työmiehet ovat jälleen repineet Elgin kadun eteläosassa alikäytävän kohdalla kadun auki.

Kaupungin apulaisinsinööri Dennis McKinty on selittänyt, että viime viikolla, jolloin juhlittiin virallisesti alikäytävän avajaisia, vanhan tien kaksi osaa oli vielä tasoittamatta uuden tien tasolle. Tätä työtä suorittaa nyt Pioneer Construction yhtiö.

Työnteko Elgin ja Riverside katujen entisen ylikäytävän kohdalla on kaventanut Elgin kadun siltä kohdalta yhden kaistan kaduksi. Jos sääsuhteet ovat suotuisat, tämän työn pitäisi valmistua ensi viikon loppuun mennessä, selittää insinööri McKinty.

Hyvä syksy farmareille

Sudburyn piirin farmarit ovat tyytyväisiä siitä että syksy on ollut poikkeuksellisen suotuisa. Yleisesti puhuen tämän seudun farmareilla oli hyvä vuosi, sanoo maatalousasiain edustaja Romeo Leroux. Erikoisesti viljavuosi oli suotuisa. Sama pätee laidunmaiden kohdalta. Laidunmaat saivat riittävästi kosteutta ja lämmin sää on jatkunut karjan laiduntamiselle tavallista myöhempään.

"Minä en muista laiduntamisen voineen jatkua näin myöhään lokakuuhun", sanoi mr. Leroux. "Me saamme pakkasta tavallisesti jo syyskuussa."

Hän sanoi lämpimän syyssään auttaneen kahdella tavalla: 1) maidon tuotanto on voitu pitää "toivotussa tasossa", ja 2) karja on hyvässä, ehkä erinomaisessa kunnossa vastaanottaakseen talven."

Viljataso tällä alueella oli kaksinkertaista parempi.

Perunataso, jota kevätkesäsällä haittasi liikakosteus, oli kuitenkin keskinkertainen. Heinätaso oli hyvä. Nyt saatiin runsaasti mustikoita. Mansikat ja vadelmat menestyivät myös hyvänlaisesti.

Mr. Leroux selitti, että tämän seudun farmarien lukumäärä on pysynyt osapuilleen ennallaan kahden viimeksikuluneen vuoden aikana.

Ruotsi tekee kauppoja N-liiton kanssa

Neuvostoliittolaisen ulkomaankauppaelimen, Tecnopromimportin ja ruotsalaisen AB Separator-yhtiön kesken on solmittu Moskovassa sopimus 17 täydellisen teurastuslaitoksen koneistojen toimituksista.

Tilauksen arvo, joka on eräs suurimpia mitä Ruotsin elinkeinoelämä on koskaan saanut, nousee 160 miljoonaan Ruotsin kruunuun, kertoo äsken Moskovasta neuvottelu- ja allekirjoitusmatkalta kotiutunut AB Separator-yhtiön toimitusjohtaja Hans Stahle.

Mahtoivatkohan canadalaiset poliitikot, jotka pitävät puheita kansan fyysillisestä kunnosta, katsella sitä kun Suomen 61-vuotias presidentti Urho Kekkonen juosta lönkytteli hallitustalon kentällä Ottawassa.

Francisz Tobiasz, puolalainen merimies, joka äskettäin karkasi puolalaisesta laivasta Montrealissa. Canadan hallitus myönsi hänelle vuoden oleskeluajan Canadassa. Tällä ajalla hän voi anoa vakinaista oleskelulupaa.

Peuran ja muusin metsästyskaudet Sudburyn alueella

Sudburyn alueella alkaa peuranpyyntiaika keskiviikkona, marraskuun 1 pnä ja päättyy lauantaina, marraskuun 25 päivänä.

Manitoulin saarella on peuranpyyntiaika (kiväärillä) marraskuun 15—25 p. ja vain jousella ja nuolella lokak. 19— marrask. 14 p.

Karhunpyyntiaika on syysk. 1 p. —joulukuun 31 p. 1961 (peuran- tai muusinkaatoluvalla) ja tammikuun 1 p.—kesäkuun 30 p. 1962 (erikoisluvalla).

Muusin (moose) pyyntiaika maantie No. 17 eteläpuolella kestää vain 7 päivää, eli marraskuun 1 pstä marraskuun 7 päivään ja muusinmetsästykseen saavat siellä osallistua ainoastaan asukkaat.

Muusin pyynti alkoi maantie No. 17 pohjoispuolella jo lokakuun 14 pnä ja jatkuu jouluk. 23 päivään asti asukkaiden kohdalta, mutta eiasukkaiden kohdalta se päättyy pohjoispuolella marraskuun 15 pnä.

Pyiden pyynti maantie No. 17 pohjoispuolella päättyy marraskuun 25 pnä ja eteläpuolella marraskuun 18 pnä.

Vesilintujen, sorsien, hanhien ym. pyyntiaika päättyy maantien molemmilla puolilla samana päivänä, eli jouluk. 15 pnä.

Tällaisilla naamioilla varustetut saattavat näyttää rosvoilta ja kummituksilta, mutta niistä ei ole kysymys. Niitä nähdään ensiviikon tiistai-iltana lapsilla, jotka kulkevat "Trick or Treat"-matkalla. Vasemmanpuoleinen on hiihtäjä, joka on varustautunut kestämään kylmän viiman, oikeanpuoleinen on rappari, jonka kasvot on turvattu pölyä ym. vastaan.

CSJn kultavuoden juhlaillallinen marrask. 5 pnä

CSJ:n Sudburyn osaston naiset sekä Naisten kerhon jäsenet järjestävät kovalla touhulla CSJ:n kultavuoden suurta kalkkunajuhlaillallista, joka tulee olemaan Sudburyn Finnish-haalilla sunnuntaina, marraskuun 5 pnä, alkaen klo 5 iltapäivällä.

Torstai-iltana naiset kokouksessaan Finnish-haalilla viimeistelivät tämän suuren juhlaillallisen suunnitelman. Kyllä syötävää tulee olemaan, hyvää ja maukasta. Viitasalon Riikka se pääemäntänä häärii, linnut (kalkkunat) valitsee, että ne varmasti ovat A-luokkaa. Suuria kuuluvat kalkkunat olevan, kun ei niin suuria paistinpannuja tahtonut koko kylästä löytyä. Maukkaan ja herkullisen kalkkunan lisäksi tarjotaan salaatit, herneet ja muut vihannekset, sekä jälkiruoan kanssa kahvit kaakkuineen.

Sudburyn ja ympäristön suomalaiset, järjestäkää sunnuntai, marraskuun 5 päivä vapaaksi kaikilta muilta menoilta, että voitte tulla CSJ:n kultavuoden kalkkunajuhlaillalliselle. Finnish-haalin juhlasalissa odottavat Teitä silloin komeaksi katetut illallispöydät.

Kaiken herkullisen syötävän lisäksi esitetään filmeja ym. Tervetuloa illalliselle!

Kehoittaa opettamaan koululapsille "vapaayritteliäisyyttä"

Ontarion kauppakamarin Ontarion kenttäsihteeri E. C. Nokes moitti keskiviikkona Sudburyn kauppakamarin johtokuntaa kahdestakin asiasta, siitä ettei se ole hankkinut paikalliseen kauppakamariin riittävästi uusia jäseniä ja myös siitä, ettei ole riittävästi opetettu kauppakamarin asioita muille, erikoisesti jatkokoululaisille.

Hän kehoitti paikallista kauppakamaria opettamaan korkeakoulusille kauppakamarin osuutta yhdyskunnassa ja sen (kauppakamarin) suosittelemaa yksityisyrittäjäyhteiskuntaa.

Puolustaen tällaisen aivopesun tarpeellisuutta hän sanoi tarpeelliseksi sitä, että joku "selittää koululaisille vapaayritteliäisyysyhteiskuntaamme."

"Koirankujeesta" $25.00 sakkotuomio

"Koirankujeesta" annettiin keskiviikkona täällä sakkotuomio. Poliisituomari W. F. Woodliffe tuomitsi Ronald Villeneuven $25.00 sakkoon siitä että hän oli antanut 15-vuotiaalle tytölle, Judy Hawrellukille savukkeen, mikä räjähti. "Minä poltin puolen siitä ennenkuin se räjähti kasvoilleni", sanoi tyttö. Villeneuve yritti puolustautua sillä, ettei hän tiennyt, minkälaisen savukkeen hän tytölle antoi, mutta poliisituomari ei ilmeisestikään uskonut häntä — sillä siitä ei ollut apua.

Kuninkaallinen komissio tutkimaan valtiopankin töitä

Ottawa. — Pääministeri Diefenbaker ilmoitti tällä viikolla, että Ontarion korkeimman oikeuden tuomari Dana Porter on nimitetty pankkien toimintaa tutkivan kuninkaallisen komission puheenjohtajaksi.

Tuomari Porter on ollut aikaisemmin Ontarion lainlaatijakunnan jäsen, suunnittelu- ja kehitysministerinä, opetusministerinä, maakunnan sihteerinä, prokuraattorina ja maakunnan rahastonhoitajana.

Hänen nimittämisensä pankkikomission johtoon on ilmeisestikin seuraus siitä riidasta, jota käytiin aikaisemmin tänä vuonna Canadan valtiopankin kuvernööri James Coynen ja liittohallituksen välillä. Silloin kävi selväksi, että Canadan valtiopankin johtajan ja liittohalliuksen välillä oli syvällisiä erimielisyyksiä siitä mitkä pitäisi olla pankin kuvernöörin velvollisuuksia ja pankin tehtäviä Canadan pankkilain puitteissa.

Muut komissioon nimitetyt henkilöt ovat Odlum Brown Investments-yhtiön presidentti W. Thomas Brown Vancouverista, Nova Scotia-pankin johtaja James Douglas Gigson Torontosta, Albertan vehnäpoolin johtokunnan jäsen Gordon L. Harold Calgarysta, Aluminum Company of Canadan varapresidentti rahastonhoitaja Paul H. Leman Montrealista, Queens-yliopiston varakansleri tri William Archibald Mackintosh Kingstonista ja Nova Scotia Light and Power-yhtiön presidentti John Crerar McKeen Halifaxista.

Komission sihteeriksi on nimitetty Harld Anthony Hampson Torontosta.

— Interventio, väliintulo, sekaantuminen.

Adenauer Kennedyn luokse lähiaikoina

Bonn. — Ellei mitään odottamatonta satu, niin Länsi-Saksan liittokansleri Adenauer matkustaa, sen jälkeen kun hänet valitaan uudelleen kanslerinvirkaan marraskuun 2—3. pnä, Washingtoniin neuvottelemaan presidentti Kennedyn ja muiden johtavien amerikkalaisten poliitikkojen kanssa. Asiantuntevasta lähteestä Bonnista saadut tiedot kertovat, että Adenauer oli äskettäin saanut Kennedyltä kutsun, joka oli osoitettu "seuraavalle liittokanslerille", ja jossa presidentti toivoi mahdollisimman pikaista tapaamista. Muutamia päiviä sitten USAn suurlähettiläs Walter Dowling, joka äskettäin palasi Washingtonista, sanoi myös suullisen sanoman presidentti Kennedyltä. Kennedyn ja Adenauerin uutta kohtaamista on jo kauan pidetty välttämättömänä, etenkin sen johdosta, että viime aikoina amerikkalaisissa lehdissä on puhuttu mahdollisista 'uudistuksista' USAn näkökannassa Berliinin- ja Saksan kysymyksissä, mitkä huhut ovat herättäneet huomattavaa levottomuutta Bonnissa.

Länsi-Saksan Washingtonin suurlähettiläällä Wilhelm Grewellä oli mukanaan hänen matkustaessaan Bonnista Washingtoniin muistio, missä Bonnin hallitus selosti kantaansa Berliinin- ja Saksan-kysymyksissä.

Bonnin hallitus torjui ajatuksen, että Itä-Saksa tunnustettaisiin de facto. Bonnin hallitus olisi kuitenkin valmis lännen edustajana ottamaan yhteyden Itä-Berliinin viranomaisiin sellaisissa kysymyksissä kuin vapaat kulkuyhteydet, yleissaksalaiset taloudelliset asiat ja koko Saksan vaalilakien valmistaminen. Länsi-Saksan tarjous olisi voimassa kuitenkin vain siinä tapauksessa, että Neuvostoliitto takaa länsivalloille oikeuden vapaaseen kulkuun Länsi-Berliiniin.

Bonnin hallitus ei voi suostua Länsi-Saksan demilitarisointiin eikä sotajoukkojen pienentämiseen edes sillä ehdolla, että Neuvostoliitto tekisi myönnytyksiä Berliinin kysymyksessä. Sitävastoin se on valmis yleisen aseistariisuntasopimuksen puitteissa hyväksymään suuren puolueettoman vyöhykkeen perustamisen maiden suojelemiseksi yllätyshyökkäyksiltä.

"This Living World"-ohjelman järjestäjä Steve Bloomer Kongon viidakoissa syntyneen gorillan pennun kanssa. Pentu on äskettäin tuotu Canadaan Hampurista. "This Living World"-ohjelmassa esitetään monia maailman ihmeellisyyksiä ja nähdään se CBC:n TV-ohjelmassa lauantaisin. Syksyn ja talven aikana tämän ohjelman järjestäjät tulevat vierailemaan Granbyssa, Que., missä sijaitsevaan eläintarhaan gorilla tullaan sijoittamaan, jotta nähdään miten se tulee suhtautumaan uusiin olosuhteisiin.

VUOTUISET
Kalastajain tanssit
CLINTON-HAALILLA
2605 East Pender St., Vancouver, B. C.
PERJANTAINA, MARRASKUUN 10 PÄIVÄNÄ
kello 9—1
HYVÄ JOKAISEN JALALLE SOPIVA SOITTO
LIPUT: ETUK. $1.25 — OVELLA $1.50
TERVETULOA!
Järjestää Kalastajien Union Woodwardsin osasto No. 11 ja CSJ:n Vancouverin osasto No. 55

NYT ON SAATAVANA
Ajanvietelukemista HALVALLA
"SEIKKAILUKERTOMUKSIA"-julkaisun
irtonumeroita tammikuun alusta heinäkuun loppuun
5 NUMEROA $1.00
Samoin "VIIKONLOPPU"-julkaisun
irtonumeroita - 5 NUMEROA $1.00
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69 SUDBURY, ONT.

SUOMEN
viikko- ja kuukausijulkaisuja
SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME
"Uusi Nainen"
Hinta 45c, postitse lähetettynä 50c
"APU"
No. 15—22—23—24—30
33—34—35—37
Irtonumeron UUSI HINTA 30c
Postitse lähetettynä 35c
"Valitut palat"
Lokakuun numero
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c
Neuvostoliitto
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
HINTA 25c — Postitse 35c
"Viikonloppu"
Saatavana numerot 2—3—5—6—7
8—9—10—14—15—16—17—18—19
20—21—22—23—25—26—28—29
30—31—32—33—34
35—36—37—39
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.
Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto
"Seikkailukertomuksia"
lukijoilleen joka viikko.
Saatavana numerot 1—2—4
6—7—8—9—10—11—12—13—14
15—16—17—18—19—20—21—22
23—24—25—26—27—28—29—30
31—32—33—34—35—36—37—39
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.
"SEURA"
Koko perheen lehti
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c
"Kotiliesi"
No. 8—9—10—11—12—14—15—16
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c
"EEVA"
Nykyaikaisen naisen lehti
Elo- ja syyskuun numero
Irtonumeron HINTA 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.
"Kuvaposti"
21—26—27—28
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.
"Suomen Kuvalehti"
20—21—23—25—26—27—28—29—30
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.
Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69
100 Elm St. West, Sudbury
Ontario

Mine Mill vastaa kysymyksiinne
Useat henkilöt ovat esittäneet kysymyksiä Union nykypäivän tilanteesta teräsunion reittauksen johdosta uniotamme vastaan. Seuraavissa numeroissa tulee olemaan kysymyksiä ja vastauksia siihen Teidän tiedoksenne.
KYSYMYS: Oliko Mine-Millin edullista rakentaa haaleja, kesäkämppä ja piknekkipaikkoja, järjestää näytelmäryhmiä, tanssikursseja jne?
VASTAUS: Tämän mantereen alhaisimmilla jäsenmaksujärjestelmällä on Mine-Mill kyennyt tuomaan Sudburyyn enemmän lisäetuja kuin mikään muu unio. Osasto 598:n kulttuuri- ja ajanvietetoiminta on vaikuttanut virkistävästi muihin näiden toimintojen järjestöihin. Ne haalit ja piknikkipaikat ovat tarjonneet tiloja ei ainoastaan unionistiselle toiminnalle vaan kymmenille yhteis- ja perhetoiminnoille. Se pieni kuukausittainen kustannus kutakin jäsentä kohden on tullut enemmän kuin korvatuksi sen paremman ja monipuolisemman elämän kautta jonka union miehet ja heidän perheensä ovat saaneet osakseen.
Kaikki työläiset ja koko piiri ovat nauttineet Mine-Millin tuomista etuisuuksista vuodesta 1944 lähtien. Teräsunion reittaus vaarantaa joka perheen turvallisuutta.
INTERNATIONAL UNION OF MINE MILL AND SMELTER WORKERS
HUONE 211 — 102 DURHAM ST. S. PUH. OS. 4-8341 — OS. 4-8342

Leinala's Bakery
ELLI JA ARVI LEINALA
Maukkaiden leipomotuotteiden valmistajat
373 Antwerp Ave. Puh. OS. 5-6345 Sudbury

Urakoitsijain ja rakentajain huom!
Meiltä saatavissa kaikenlaisia kuljetettavia
KAASULÄMMITTÄJIÄ
joilla voitte suojella työn alla olevat rakennustyöt ja kuivata tuoreen rappauksen
KOHTUULLINEN VUOKRA
päivittäin, viikottain tai kuukausittain
CHAUDANE GAS
Kaikenlaisia kaasulaitteita ja pullotettua kaasua
PUH. OS. 5-5679
1036 Kingsway Sudbury, Ont.
(21—24—26—28)

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685